ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΕΕΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Τεχνητή Νοημοσύνη και Εκπαίδευση

Προκλήσεις, Εφαρμογές και Ηθική Δεοντολογία στη Διδασκαλία και την Αξιολόγηση

Βιβλίο Περιλήψεων

16–17 Οκτωβρίου 2026

Διοργάνωση

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης
Ελληνική Εταιρεία Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης (Ε.Ε.Ε.Α.)

Περιεχόμενα

σελ.

Παρασκευή 16 Οκτωβρίου 2026: Πρόγραμμα κεντρικών ομιλιών 4

Σάββατο 17 Οκτωβρίου 2026, Δωμάτιο 1: Διδασκαλία, δημιουργικότητα και εκπαιδευτικοί

Συνεδρία 1: Δημιουργικότητα και δημιουργική έκφραση 5
Προεδρεύων: Μιχαήλ Ρουμελιώτης · 10:00–11:15

Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη στη δημιουργική γραφή: Επίδραση στη δημιουργικότητα και στη δημιουργική αυτοαποτελεσματικότητα 5
Αγγελική Πλατανιά, Μιχαήλ Ρουμελιώτης, Κωνσταντίνα Αναγνωστοπούλου

Η Τεχνητή Νοημοσύνη ως Γνωστική Σκαλωσιά στη Δημιουργική Αφηγηματική Γραφή 5
Διονυσία Μαρία Μαλιαρίτση

Τεχνητή νοημοσύνη και δημιουργική γραφή: διερευνώντας τη δημιουργικότητα, το κίνητρο και την αυτεπάρκεια μαθητών/ριών Γυμνασίου 6
Άρτεμις Αναγνωστοπούλου

Αρχαία κείμενα, νέες φωνές: Δημιουργικότητα και ψηφιακή έκφραση στην εποχή της ΤΝ 7
Ευγενία Τσιουπλή

Η Οδύσσεια στην τάξη των Γαλλικών: Παιχνιδοποίηση, Κόμικ, Μουσική και ΤΝ 7
Δρ. Φωστήρα Ιασονίδου, Δρ. Χαρίκλεια Κατσώχη

Συνεδρία 2: Εκπαιδευτικοί: στάσεις και πρακτικές 9
Προεδρεύων: Κωνσταντίνος Μπάρακος · 11:25–12:40

Η Τεχνητή Νοημοσύνη, το κλίμα της τάξης και ο επαγγελματικός ρόλος του εκπαιδευτικού: μια ποιοτική διερεύνηση 9
Κωνσταντίνος Μπάρακος

Σκέψεις, συναισθήματα και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στη διδακτική πράξη: μια ποιοτική διερεύνηση 9
Ιφιγένεια Λάππα

Αντιλήψεις, εμπόδια και παιδαγωγικές πρακτικές των εκπαιδευτικών απέναντι στην Τεχνητή Νοημοσύνη: Εμπειρική έρευνα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση 10
Κυριακή Αδαμίδου, Ξενοφών Γκέκας, Ιωάννα Σκουφάκη, Μαρία Τάρλα

Εκπαιδευτικοί στην Εποχή της Παραγωγικής ΤΝ: Στάσεις, Αποδοχή και Δημιουργικότητα στη Διδασκαλία 11
Βασιλική Γεωργαντά, Βασιλική Γεωργατζόγλου, Ελένη Λατανιώτη

Ψυχολογική ευημερία, προστατευτικοί παράγοντες ψυχικής ανθεκτικότητας και ετοιμότητα εκπαιδευτικών για την Τεχνητή Νοημοσύνη: Μια διατομεακή μελέτη στην Ελλάδα 11
Δημοσθένης Βαμπούλας, Τέτη Γρηγορίου, Μιχάλης Λαμπίρης, Μαρινίκη Καραδήμα

Συνεδρία 3: Παραγωγική ΤΝ στη σχολική τάξη 13
Προεδρεύουσα: Ιωάννα Σκουφάκη · 12:45–13:45

Παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη και καθοδήγηση εκπαιδευτικού στη διαχείριση σχολικών συγκρούσεων: Πιλοτική διερεύνηση στην Ε΄ Δημοτικού 13
Μαρία Δρακάτου, Χριστίνα Σομπότη

Παραγωγική ΤΝ στον σχεδιασμό διδασκαλιών Γλώσσας: Συγκριτική ανάλυση τεσσάρων αναστοχαστικών καταγραφών στη Δ΄ Δημοτικού 13
Ιωάννα Σκουφάκη

Η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης ενισχύει τη δημιουργικότητα των μαθητών σε δραστηριότητες με παραπροϊόντα της αγροδιατροφής; 14
Χαραλαμπία Χάσουλα, Κυριακή Κεραμιτσόγλου, Ευαγγελία Κωτσοβίνου

Η Αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης για την Ενίσχυση της Κατανόησης της Έννοιας της Μεταβλητής στη Στ΄ Δημοτικού 15
Μαρία Ασλανίδου, Κατερίνα Κασιμάτη

Σάββατο 17 Οκτωβρίου 2026, Δωμάτιο 2: Αξιολόγηση, ηθική και συμπερίληψη

Συνεδρία 4: Αξιολόγηση εκπαιδευτικών και σχολικής μονάδας 16
Προεδρεύων: Αθανάσιος Δ. Κουτρούμπας · 10:00–11:15

Διερευνώντας την Επίδραση Εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης στη Διδακτική Πράξη: Μια Μεικτή Μελέτη σε Εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 16
Αθανάσιος Δ. Κουτρούμπας, Βασιλική Παπαδοπούλου

	σελ.
Τεχνητή Νοημοσύνη και Αξιολόγηση Δοκίμων Εκπαιδευτικών. Ζητήματα Ηθικής και Δεοντολογίας: Από τον σχεδιασμό της διδασκαλίας του εκπαιδευτικού στην αξιολογική κρίση του Συμβούλου Εκπαίδευσης **Παναγιώτης Κωσταρίδης, Νικόλαος Σγούρος**	16
«Ένας καλός βοηθός, αλλά όχι ο αξιολογητής»: Διαπραγματεύοντας τα όρια μεταξύ ανθρώπινης και τεχνητής νοημοσύνης στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών **Μαγδαληνή-Διονυσία Μούρτου**	17
Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη στην Αξιολόγηση της Διδασκαλίας: Δυνατότητες, Περιορισμοί και Προοπτικές υπό το Πρίσμα της Έρευνας για την Εκπαιδευτική Αποτελεσματικότητα **Δρ. Μαρία Ανάστασου, Δρ. Τρύφωνας Παπαδάμου**	18
Η τεχνητή νοημοσύνη στη διοίκηση και τη λειτουργία της σχολικής μονάδας: απόψεις των εκπαιδευτικών και ανάγκες επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξής τους ως ενήλικων εκπαιδευομένων **Εμμανουήλ Σοφός**	18
Συνεδρία 5: Ηθική, δεοντολογία και θεσμικό πλαίσιο *Προεδρεύων: Γιάννης Ν. Κουμέντος · 11:25–12:40*	**20**
Η χρήση της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Η παιδαγωγική νομιμοποίηση ως διαδικασία επαγγελματικής κρίσης — Μια ποιοτική διερεύνηση σε ελληνικό σχολικό πλαίσιο **Αλίκη Μήκα**	20
Προϋποθέσεις Ενσωμάτωσης της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Εκπαίδευση **Λουκία Παπαθεοδώρου**	20
Μπορεί η Τεχνητή Νοημοσύνη να κρίνει και να διακρίνει; Μια δοκιμασία ηθικού περιεχομένου στην εκπαιδευτική αξιολόγηση **Γεώργιος Τσίτας**	21
Τεχνητή Νοημοσύνη και σχολική εκπαίδευση: Η ανάγκη διαμόρφωσης ψηφιακών αναχωμάτων στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον **Γιάννης Ν. Κουμέντος**	22
Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη (ΠΤΝ) στη Διδασκαλία και Αξιολόγηση Πανεπιστημιακών Εργαστηρίων: Ευκαιρίες, Κίνδυνοι και Αρχές Σχεδιασμού για τη Συλλογή και Ερμηνεία Δεδομένων από Αισθητήρες **Θεόδωρος Σπασόπουλος, Μιχαήλ Καλογιαννάκης**	22
Συνεδρία 6: Αξιολόγηση μαθητών, εξατομίκευση και συμπερίληψη *Προεδρεύων: Ανδρέας Μαρίνος · 12:45–14:00*	**24**
Υποστήριξη χωρίς ανάθεση: χρήση, χρησιμότητα και αξιοπιστία της Τεχνητής Νοημοσύνης στην αξιολόγηση των μαθητών στα Μαθηματικά. Μικτή μελέτη σε Εκπαιδευτικούς **Αγγελική Στράτη, Εμμανουήλ Χουστουλάκης, Ηλίας Μπαράλης**	24
Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στη Διδασκαλία και την Αξιολόγηση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης: Σχεδιασμός Προσαρμοστικών Μαθησιακών Περιβαλλόντων και Ψηφιακός Γραμματισμός **Αθηνά Γελαδάρη**	25
Πολυτροπικότητα, Τεχνητή Νοημοσύνη, Εξατομικευμένα Περιβάλλοντα Μάθησης και Αξιολόγηση για την Ενίσχυση της Συμπερίληψης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση **Γεώργιος Ποταμιάς**	25
Από το μαθησιακό κενό στη μαθησιακή ανάκαμψη: Η Τεχνητή Νοημοσύνη ως εργαλείο έγκαιρης διάγνωσης και εξατομικευμένης υποστήριξης στο ελληνικό σχολείο **Αθηνά Σφυράκη, Ανδρέας Μαρίνος**	26
Από την εξατομίκευση στη συμπερίληψη: Η Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ειδική Αγωγή και ένα πλαίσιο εφαρμογής για τα ελληνικά σχολεία **Ανδρέας Μαρίνος, Αθηνά Σφυράκη**	27
Ολομέλεια (14:00–14:30)	**28**

Παρασκευή 16 Οκτωβρίου 2026

Η πρώτη ημέρα ξεκινά στις 17:00 και τελειώνει στις 19:10, με εγγραφή, χαιρετισμούς και πέντε κεντρικές ομιλίες των 20 λεπτών.

Ώρα	Εισήγηση
17:00–17:15	Εγγραφή και σύνδεση συμμετεχόντων
17:15–17:30	Χαιρετισμοί
17:30–17:50	**Μιχάλης Κασσωτάκης** (Ομότιμος Καθηγητής, ΕΚΠΑ), **Τάνια Κολυμπάρη** (Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης) *Το μέλλον της αξιολόγησης των μαθητών στην εποχή της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης: Μια μελέτη στρατηγικής προόρασης για την ελληνική εκπαίδευση*
17:50–18:10	**Κατερίνα Κασιμάτη** (Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Λεμεσού και Παιδαγωγικό Τμήμα ΑΣΠΑΙΤΕ) *Τεχνητή Νοημοσύνη και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση*
18:10–18:30	**Αθανάσιος Βέρδης** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών) *Η Τεχνητή Νοημοσύνη και εγκυρότητα της πανεπιστημιακής αξιολόγησης*
18:30–18:50	**Κωνσταντίνος Αποστολόπουλος** (Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φυσικών Επιστημών, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β΄ Αθήνας) *Αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαιδευτική πράξη: δυνατότητες, όρια και παιδαγωγικές προϋποθέσεις*
18:50–19:10	**Δημήτριος Ζμπάινος** (Αναπληρωτής Καθηγητής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο) *Τεχνητή Νοημοσύνη και σχολικό ήθος*

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026 · ΔΩΜΑΤΙΟ 1 · 10:00–11:15

Συνεδρία 1: Δημιουργικότητα και δημιουργική έκφραση

Προεδρεύων: Μιχαήλ Ρουμελιώτης (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο)

10:00

Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη στη δημιουργική γραφή: Επίδραση στη δημιουργικότητα και στη δημιουργική αυτοαποτελεσματικότητα

Αγγελική Πλατανιά, Μιχαήλ Ρουμελιώτης, Κωνσταντίνα Αναγνωστοπούλου
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Περίληψη

Η αυξανόμενη αξιοποίηση εργαλείων παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στην εκπαίδευση δημιουργεί νέες δυνατότητες για τη διδασκαλία και τη μάθηση, ενώ παράλληλα γεννά προβληματισμούς σχετικά με τον παιδαγωγικό τρόπο ενσωμάτωσής τους στη σχολική τάξη. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν να διερευνήσει την επίδραση μιας διδακτικής παρέμβασης δημιουργικής γραφής, κατά την οποία αξιοποιήθηκαν εργαλεία παραγωγικής ΤΝ, στη δημιουργικότητα και στη δημιουργική αυτοαποτελεσματικότητα μαθητών Λυκείου. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε 23 μαθητές της Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου και ακολούθησε ημιπειραματικό σχεδιασμό πριν–μετά (pre-test–post-test) χωρίς ομάδα ελέγχου. Η δημιουργικότητα των μαθητικών κειμένων αξιολογήθηκε με αναλυτική ρουμπρίκα, ενώ η δημιουργική αυτοαποτελεσματικότητα μετρήθηκε με ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς πενταβάθμιας κλίμακας Likert, το οποίο χορηγήθηκε πριν και μετά την παρέμβαση. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με κατάλληλες στατιστικές δοκιμασίες, ανάλογα με την κατανομή των δεδομένων. Τα αποτελέσματα έδειξαν στατιστικά σημαντική βελτίωση της δημιουργικότητας των μαθητικών κειμένων μετά την παρέμβαση, τόσο στη συνολική βαθμολογία όσο και στις επιμέρους διαστάσεις της αναλυτικής ρουμπρίκας. Αντίθετα, η δημιουργική αυτοαποτελεσματικότητα δεν παρουσίασε στατιστικά σημαντική μεταβολή. Τα ευρήματα δείχνουν ότι η παιδαγωγικά σχεδιασμένη αξιοποίηση εργαλείων παραγωγικής ΤΝ μπορεί να υποστηρίξει τη δημιουργική παραγωγή μαθητών σε δραστηριότητες δημιουργικής γραφής. Παράλληλα, αναδεικνύεται η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης των συνθηκών υπό τις οποίες η χρήση της ΤΝ μπορεί να επηρεάσει όχι μόνο τη δημιουργική επίδοση αλλά και τις αντιλήψεις των μαθητών για τις δημιουργικές τους ικανότητες.

Λέξεις-κλειδιά: *Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη, δημιουργική γραφή, δημιουργικότητα, δημιουργική αυτοαποτελεσματικότητα, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*

10:15

Η Τεχνητή Νοημοσύνη ως Γνωστική Σκαλωσιά στη Δημιουργική Αφηγηματική Γραφή

Διονυσία Μαρία Μαλιαρίτση
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Περίληψη

Η ραγδαία διάδοση της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στην εκπαίδευση εγείρει ερωτήματα για την επίδρασή της στη δημιουργική γραφή μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η παρούσα μελέτη εξετάζει πώς διαφορετικά, προοδευτικά μεταβαλλόμενα μοντέλα διαμεσολάβησης της ΤΝ, από ελεύθερη πρόσβαση έως δομημένη ή προαιρετική υποστήριξη, επηρεάζουν τη διαδικασία και την ποιότητα παραγωγής αφηγηματικού κειμένου, καθώς και τη δημιουργική εμπλοκή και αυτονομία μαθητών Δ΄ Δημοτικού. Ακολουθήθηκε σχεδιασμός μελέτης περίπτωσης με στοιχεία δράσης-έρευνας και μεικτή μεθοδολογία, με συμμετοχή εννέα μαθητών ηλικίας 9-10 ετών,

ετερογενούς μαθησιακού προφίλ, μεταξύ των οποίων μαθητής με ΔΕΠΥ και μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, σε τέσσερις διδακτικές παρεμβάσεις με χρήση ΤΝ (Gemini). Αναλύθηκαν 34 αφηγηματικά κείμενα με ρουμπρίκα πέντε κριτηρίων από έξι κριτές, σε συνδυασμό με ημερολόγιο αναστοχασμού της εκπαιδευτικού. Τα κείμενα με υποστήριξη ΤΝ σημείωσαν κατά μέσο όρο 17,5% υψηλότερη βαθμολογία σε σχέση με τη συνθήκη χωρίς ΤΝ, με τη μεγαλύτερη βελτίωση στην πρωτοτυπία πλοκής και τη δημιουργικότητα. Τα ποιοτικά δεδομένα ανέδειξαν διαφοροποιημένα «μικροκλίματα» εμπλοκής ανάλογα με το μαθησιακό προφίλ. Τα ευρήματα υποδεικνύουν ότι η ΤΝ, όταν λειτουργεί ως γνωστική σκαλωσιά και όχι ως υποκατάστατο, μπορεί να ενισχύσει τη μαθητική δημιουργικότητα χωρίς να υπονομεύει την αυθεντικότητα της αφηγηματικής φωνής, με σημαντικές, αν και αρχικές, προεκτάσεις για τον παιδαγωγικό σχεδιασμό διαφοροποιημένης ένταξης ΤΝ στη διδασκαλία της γλώσσας.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, αφηγηματική γραφή, δημιουργικότητα, γνωστική σκαλωσιά, έρευνα δράσης, Δ΄ Δημοτικού, αυτονομία*

10:30

Τεχνητή νοημοσύνη και δημιουργική γραφή: διερευνώντας τη δημιουργικότητα, το κίνητρο και την αυτεπάρκεια μαθητών/ριών Γυμνασίου

Άρτεμις Αναγνωστοπούλου
21ο Γυμνάσιο Αθηνών

Περίληψη

Η ενσωμάτωση της παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στη δημιουργική γραφή δημιουργεί νέες δυνατότητες υποστήριξης της συγγραφικής διαδικασίας, εγείροντας παράλληλα ερωτήματα σχετικά με τη δημιουργικότητα, το κίνητρο και την αυτεπάρκεια των μαθητών. Η παρούσα διερευνητική μελέτη εξετάζει τη δημιουργική γραφή μαθητών/ριών Α΄ Γυμνασίου σε δύο διαδοχικές συνθήκες: αρχικά χωρίς χρήση ΤΝ και στη συνέχεια με την υποστήριξη παραγωγικής ΤΝ. Η ανάλυση βασίστηκε στα παραγόμενα κείμενα, τα οποία αξιολογήθηκαν ως προς την πρωτοτυπία, την ευελιξία, την ανάπτυξη και τη σύνδεση και το νόημα των ιδεών, καθώς και στα ιστορικά αλληλεπίδρασης μαθητών/ριών–ΤΝ, σε ερωτηματολόγια και σε δεδομένα συστηματικής παρατήρησης της εκπαιδευτικού. Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν ετερογενείς ατομικές διαδρομές και δεν υποστηρίζουν μια γραμμική σχέση μεταξύ χρήσης ΤΝ και δημιουργικότητας. Στην πλειονότητα των διαθέσιμων ζευγών κειμένων καταγράφηκε υψηλότερη συνολική επίδοση μετά τη χρήση ΤΝ, με τη συχνότερη θετική μεταβολή να εντοπίζεται στη σύνδεση και το νόημα των ιδεών και όχι στην πρωτοτυπία. Η διαλογική χρήση της ΤΝ, με διατήρηση του μαθητικού ελέγχου των βασικών αφηγηματικών αποφάσεων, συνυπήρξε συχνότερα με βελτίωση της νοηματικής οργάνωσης του κειμένου. Ως προς το κίνητρο, η απόλαυση, η συγκέντρωση και το ενδιαφέρον παρέμειναν υψηλά, παρά τις αυξημένες χρονικές και διαδικαστικές απαιτήσεις της αλληλεπίδρασης με την ΤΝ. Παράλληλα, αναδείχθηκαν διαφοροποιήσεις στην αυτεπάρκεια: η εμπιστοσύνη των μαθητών/ριών στις δημιουργικές τους ικανότητες δεν συνοδευόταν πάντοτε από αντίστοιχη εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους να διαχειριστούν αποτελεσματικά την ΤΝ. Η ΤΝ διευκόλυνε αρκετούς μαθητές στην υπέρβαση συγγραφικών αδιεξόδων, ενώ για ορισμένους η πληθώρα των προτάσεών της βιώθηκε ως περιορισμός της δημιουργικής ελευθερίας. Τα ευρήματα υποδεικνύουν ότι η παιδαγωγική αξιοποίηση της ΤΝ στη δημιουργική γραφή προϋποθέτει την ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής διαχείρισης των προτάσεών της και κατάλληλη εκπαιδευτική υποστήριξη.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, δημιουργική γραφή, δημιουργικότητα, κίνητρο, αυτεπάρκεια*

10:45

Αρχαία κείμενα, νέες φωνές: Δημιουργικότητα και ψηφιακή έκφραση στην εποχή της ΤΝ

Ευγενία Τσιουπλή
1ο Πρότυπο ΓΕΛ «Μανόλης Ανδρόνικος»

Περίληψη

Η ραγδαία ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης μεταβάλλει το τοπίο της εκπαίδευσης και επαναφέρει στο προσκήνιο ένα κρίσιμο παιδαγωγικό ερώτημα: ποια είναι η θέση της ανθρώπινης δημιουργικότητας σε ένα περιβάλλον όπου η παραγωγή κειμένου και ψηφιακού περιεχομένου μπορεί πλέον να αυτοματοποιείται; Στο πλαίσιο αυτό, η αξιοποίηση των αρχαίων κειμένων ως αφετηρίας για προσωπική δημιουργία μπορεί να λειτουργήσει ως πεδίο καλλιέργειας της μαθητικής φωνής, της κριτικής σκέψης και της δημιουργικής έκφρασης. Η εισήγηση παρουσιάζει μία καινοτόμο διδακτική δράση, η οποία υλοποιήθηκε στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών της Α΄ Λυκείου. Αφετηρία αποτέλεσαν επιλεγμένα αποσπάσματα από τα έργα του Θουκυδίδη και του Ξενοφώντα. Οι μαθητές/τριες, αφού προσέγγισαν και ερμήνευσαν τα αρχαία κείμενα, κλήθηκαν να τα μετασχηματίσουν δημιουργικά, αναλαμβάνοντας διαφορετικές οπτικές και αφηγηματικούς ρόλους, αλλά και αξιοποιώντας ποικίλες μορφές έκφρασης, από τη δημιουργική γραφή έως την ψηφιακή αφήγηση και την παραγωγή πολυτροπικού περιεχομένου. Οι μαθητικές δημιουργίες οργανώθηκαν σε κοινό ψηφιακό χώρο (Padlet), δημιουργώντας ένα δυναμικό συλλογικό αρχείο διαφορετικών αναγνώσεων και «νέων φωνών» πάνω στα αρχαία κείμενα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σχέση της δράσης με το σύγχρονο περιβάλλον της Τεχνητής Νοημοσύνης. Η δράση δεν αξιοποίησε την ΤΝ ως εργαλείο παραγωγής περιεχομένου· αντίθετα, αναδεικνύει την αξία της προσωπικής επιλογής, της ερμηνείας, του μετασχηματισμού και της δημιουργικής απόφασης του/της μαθητή/τριας. Σε μια εποχή κατά την οποία ένας αλγόριθμος μπορεί να παράγει άμεσα ένα κείμενο ή μια ψηφιακή αφήγηση, η παιδαγωγική πρόκληση μετατοπίζεται από την απλή παραγωγή περιεχομένου στην ανάπτυξη μιας αυθεντικής, τεκμηριωμένης και προσωπικής φωνής. Η δράση ανέδειξε τα αρχαία κείμενα ως ζωντανό υλικό δημιουργίας και συνέβαλε στην ανάπτυξη δημιουργικής και κριτικής σκέψης, ψηφιακού και πολυτροπικού γραμματισμού, συνεργατικών δεξιοτήτων και αυτοέκφρασης, ενώ παράλληλα δημιούργησε γέφυρες ανάμεσα στην κλασική παιδεία και τις σύγχρονες μορφές επικοινωνίας.

Λέξεις-κλειδιά: *Δημιουργικότητα, Τεχνητή Νοημοσύνη, Αρχαία Ελληνικά, Καινοτόμες Δράσεις*

11:00

Η Οδύσσεια στην τάξη των Γαλλικών: Παιχνιδοποίηση, Κόμικ, Μουσική και ΤΝ

Δρ. Φωστήρα Ιασονίδου[1], Δρ. Χαρίκλεια Κατσώχη[2]
[1]*Σύμβουλος Εκπαίδευσης Γαλλικής γλώσσας, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κοζάνης*
[2]*Σύμβουλος Εκπαίδευσης Μουσικής, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κοζάνης*

Περίληψη

Η ταχεία εξέλιξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) επαναπροσδιορίζει το πεδίο της Διδακτικής των Ξένων Γλωσσών, προσφέροντας νέα εργαλεία για την ενίσχυση της μαθητικής εμπλοκής και της δημιουργικότητας. Η παρούσα εισήγηση θεμελιώνεται θεωρητικά στις αρχές της παιχνιδοποίησης (gamification), της πολυτροπικής μάθησης και της ψηφιακής αφήγησης, αναδεικνύοντας πώς η ενσωμάτωση παιγνιωδών μηχανισμών και εργαλείων ΤΝ ενισχύει τα εσωτερικά κίνητρα, τη γλωσσική αλληλεπίδραση και τη θετική στάση των μαθητών απέναντι στη μάθηση. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζεται ένα τετράωρο (4) διδακτικό σενάριο για το μάθημα της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας (FLE), με κεντρικό άξονα τους ήρωες της Οδύσσειας. Κατά την 1η διδακτική ώρα, οι μαθητές έρχονται σε επαφή με τους μυθολογικούς χαρακτήρες και εξασκούνται σε γραμματικά και λεξιλογικά φαινόμενα μέσω διαδραστικών εφαρμογών παιχνιδοποίησης με υποστήριξη ΤΝ. Στη 2η

ώρα, οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες, επιλέγουν μια χαρακτηριστική σκηνή της Οδύσσειας, συγγράφουν διαλόγους και δημιουργούν το δικό τους ψηφιακό κόμικ παράγοντας τις αντίστοιχες εικόνες μέσω Γεννητικής ΤΝ. Στην 3η και 4η διδακτική ώρα, η μαθησιακή πορεία εστιάζει στην κατάκτηση του λεξιλογίου περιγραφής (εμφάνιση και χαρακτήρας). Οι μαθητές συγγράφουν κείμενο για έναν επιλεγμένο ήρωα, παράγουν την εικόνα του μέσω εφαρμογής ΤΝ και συνθέτουν το δικό τους πρωτότυπο τραγούδι στην πλατφόρμα Udio.com. Τα παραχθέντα πολυτροπικά έργα (στίχοι, εικόνα, σύνδεσμος τραγουδιού) αναρτώνται στο Book Creator, ενώ στο τελικό στάδιο οι μαθητές αξιολογούν τις δημιουργίες της ΤΝ μέσω ειδικά διαμορφωμένου φύλλου κριτηρίων (grille de critères), εξετάζοντας κατά πόσο το τελικό αποτέλεσμα ανταποκρίνεται στην αρχική τους πρόθεση. Με τον τρόπο αυτό, η ΤΝ λειτουργεί σαν μέσο καλλιτεχνικής έκφρασης, αλλά και σαν πεδίο ανάπτυξης μεταγνωστικών δεξιοτήτων και κριτικής σκέψης.

Λέξεις-κλειδιά: *Παιχνιδοποίηση, Generative AI, Μουσικοαιδαγωγική, Γαλλική ως Ξένη Γλώσσα*

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026 · ΔΩΜΑΤΙΟ 1 · 11:25–12:40

Συνεδρία 2: Εκπαιδευτικοί: στάσεις και πρακτικές

Προεδρεύων: Κωνσταντίνος Μπάρακος (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο)

11:25

Η Τεχνητή Νοημοσύνη, το κλίμα της τάξης και ο επαγγελματικός ρόλος του εκπαιδευτικού: μια ποιοτική διερεύνηση

Κωνσταντίνος Μπάρακος
Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Περίληψη

Η παρούσα εργασία διερευνά ποιοτικά τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) επηρεάζει το κλίμα της τάξης, τις σχέσεις με τους μαθητές και τον επαγγελματικό τους ρόλο. Η ένταξη της ΤΝ στο σχολικό περιβάλλον δεν αποτελεί μόνο τεχνικό ζήτημα, αλλά αγγίζει τη δυναμική της τάξης και την επαγγελματική ταυτότητα του εκπαιδευτικού. Η μελέτη υιοθέτησε ποιοτική προσέγγιση και βασίστηκε σε ημιδομημένες συνεντεύξεις με πέντε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με 23 έως 31 έτη διδακτικής εμπειρίας· τα δεδομένα προέρχονται από κοινό σώμα συνεντεύξεων που συγκεντρώθηκε στο πλαίσιο ευρύτερου ερευνητικού σεμιναρίου. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με θεματική ανάλυση (Braun & Clarke, 2006), αξιοποιώντας ως ερμηνευτικούς φακούς το κλίμα της τάξης, την επαγγελματική ταυτότητα και την Τεχνολογική, Παιδαγωγική και Γνωστικού Αντικειμένου Γνώση (TPACK). Τα ευρήματα έδειξαν ότι η ΤΝ συνδέεται με επαναπροσδιορισμό του ρόλου του εκπαιδευτικού, ο οποίος προσεγγίζεται ως καθοδηγητής και υπεύθυνος παιδαγωγικός διαμεσολαβητής, με αίσθηση επαγγελματικής ενδυνάμωσης. Ως προς το κλίμα της τάξης, η ΤΝ δεν θεωρείται αυτόνομος παράγοντας μεταβολής· μπορεί να αυξήσει το ενδιαφέρον και την ελκυστικότητα του μαθήματος, χωρίς όμως να εγγυάται ουσιαστική εμπλοκή, ενώ οι σχέσεις εξαρτώνται κυρίως από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό. Συμπερασματικά, η ΤΝ δεν αποδυναμώνει τον ρόλο του εκπαιδευτικού, αλλά τον καθιστά πιο σύνθετο και απαιτητικό, υπό την προϋπόθεση κριτικής και ηθικά πλαισιωμένης χρήσης.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, κλίμα τάξης, επαγγελματικός ρόλος, επαγγελματική ταυτότητα, εκπαιδευτικοί*

11:40

Σκέψεις, συναισθήματα και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στη διδακτική πράξη: μια ποιοτική διερεύνηση

Ιφιγένεια Λάππα
Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Περίληψη

Η παρούσα εργασία διερευνά ποιοτικά τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στη διδακτική πράξη. Η ραγδαία διάδοση εργαλείων ΤΝ στο σχολικό περιβάλλον καθιστά αναγκαία την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί βιώνουν και νοηματοδοτούν την παρουσία τους. Η μελέτη υιοθέτησε ποιοτική προσέγγιση και βασίστηκε σε ημιδομημένες συνεντεύξεις με πέντε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με 23 έως 31 έτη διδακτικής εμπειρίας· τα δεδομένα προέρχονται από κοινό σώμα συνεντεύξεων που συγκεντρώθηκε στο πλαίσιο ευρύτερου ερευνητικού σεμιναρίου. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με θεματική ανάλυση (Braun & Clarke, 2006), αξιοποιώντας ως ερμηνευτικούς φακούς τον γραμματισμό στην ΤΝ και την επαγγελματική αυτενέργεια των εκπαιδευτικών. Τα ευρήματα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται την ΤΝ κυρίως ως εργαλείο υποστήριξης της διδασκαλίας —εξοικονόμηση

χρόνου, παραγωγή υλικού, διαφοροποίηση— ενώ η στάση τους χαρακτηρίζεται από αμφιθυμία: το ενδιαφέρον, η αίσθηση ανανέωσης και η ενδυνάμωση συνυπάρχουν με σαφείς επιφυλάξεις για την αξιοπιστία του παραγόμενου περιεχομένου και την προέλευση των δεδομένων. Οι εκπαιδευτικοί δεν υιοθετούν ούτε άκριτο ενθουσιασμό ούτε απόρριψη, αλλά μια κριτική και επιφυλακτική στάση. Συμπερασματικά, η εμπειρία χρήσης της ΤΝ δεν είναι ζήτημα τεχνικό μόνο, αλλά συνδέεται με κριτική αξιολόγηση και υπεύθυνη αξιοποίηση, στοιχεία που παραπέμπουν στην ανάγκη ενίσχυσης του γραμματισμού στην ΤΝ και σχεδιασμού στοχευμένης επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, εκπαιδευτικοί, αντιλήψεις, συναισθήματα, γραμματισμός στην ΤΝ*

11:55

Αντιλήψεις, εμπόδια και παιδαγωγικές πρακτικές των εκπαιδευτικών απέναντι στην Τεχνητή Νοημοσύνη: Εμπειρική έρευνα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Κυριακή Αδαμίδου[1], Ξενοφών Γκέκας[2], Ιωάννα Σκουφάκη[3], Μαρία Τάρλα[4]

[1]Δημοτικό Σχολείο Σερίφου
[2]1ο ΕΠΑ.Λ. Καλαμπάκας
[3]2ο Δημοτικό Σχολείο Μοσχάτου
[4]3ο Δημοτικό Σχολείο Μοσχάτου

Περίληψη

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει τα ευρήματα μιας εμπειρικής ποιοτικής έρευνας σχετικά με τις αντιλήψεις, τις διδακτικές πρακτικές, τα οφέλη και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων των Επαγγελματικών Λυκείων - ΕΠΑ.Λ.) κατά την ενσωμάτωση της Γενετικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI) στη σχολική πραγματικότητα. Η μεθοδολογία στηρίχθηκε σε συνδυασμό Έρευνας-Δράσης (Action Research) και Ημιδομημένων Συνεντεύξεων με εκπαιδευτικούς διαφόρων ειδικοτήτων (ΠΕ70, ΠΕ71 Ειδικής Αγωγής, ΠΕ06 Αγγλικών, ΠΕ02 Φιλολόγων, ΠΕ04 Φυσικών Επιστημών, ΠΕ82 Μηχανολόγων, ΠΕ08 Εικαστικών, ΠΕ91.01 Θεατρικής Αγωγής). Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν ένα σαφές ψηφιακό και παιδαγωγικό χάσμα: από τη μία πλευρά, οι συχνοί χρήστες αξιοποιούν εργαλεία όπως το ChatGPT, το NotebookLM, το Gemini και το Suno για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, την εξοικονόμηση χρόνου και την παραγωγή πρωτότυπου εκπαιδευτικού υλικού· από την άλλη πλευρά, παρατηρούνται σημαντικές αντιστάσεις και επιφυλάξεις, ιδιαίτερα στην τεχνική/επαγγελματική εκπαίδευση, εξαιτίας της παντελούς έλλειψης εργαστηριακού εξοπλισμού, της προσκόλλησης στην πολυετή εμπειρία και του φόβου παραγωγής ανακριβών δεδομένων. Παράλληλα, καταγράφεται έντονος προβληματισμός για την ακεραιότητα της αξιολόγησης και την καλλιέργεια εξάρτησης στους μαθητές. Η έρευνα καταλήγει σε συγκεκριμένες προτάσεις εκπαιδευτικής πολιτικής για τη θεσμοθέτηση ενδοσχολικών επιμορφώσεων και τη στοχευμένη αναβάθμιση των σχολικών υποδομών.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, Γενετική ΤΝ (GenAI), Διδακτικός Σχεδιασμός, ΕΠΑ.Λ., Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*

12:10

Εκπαιδευτικοί στην Εποχή της Παραγωγικής ΤΝ: Στάσεις, Αποδοχή και Δημιουργικότητα στη Διδασκαλία

Βασιλική Γεωργαντά[1], Βασιλική Γεωργατζόγλου[2], Ελένη Λατανιώτη[3]
[1]4ο Δημοτικό Σχολείο Διονύσου
[2]7ο Γενικό Λύκειο Περιστερίου
[3]Γυμνάσιο Αμπελακίων Σαλαμίνας

Περίληψη

Η ταχεία ανάπτυξη της παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) δημιουργεί νέες δυνατότητες για τον μετασχηματισμό της εκπαιδευτικής πρακτικής, επηρεάζοντας τον σχεδιασμό της διδασκαλίας, την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και την ανάπτυξη δημιουργικών μαθησιακών δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, οι στάσεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αποτελούν κρίσιμο παράγοντα για την ουσιαστική και παιδαγωγικά τεκμηριωμένη ενσωμάτωση της ΤΝ στο σχολείο. Η παρούσα έρευνα αποσκοπεί στη διερεύνηση των στάσεων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης απέναντι στην αξιοποίηση εργαλείων ΤΝ στην εκπαιδευτική πράξη, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργικότητα στη διδασκαλία. Η μελέτη εδράζεται στο θετικιστικό ερευνητικό παράδειγμα και ακολουθεί ποσοτικό, διατομεακό και περιγραφικό–συσχετιστικό σχεδιασμό, με τη μέθοδο της επισκόπησης. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιείται μέσω δομημένου, ανώνυμου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, το οποίο περιλαμβάνει 29 δηλώσεις οργανωμένες σε εννέα θεωρητικές κατασκευές. Οι δηλώσεις αποτιμώνται μέσω πενταβάθμιας κλίμακας Likert, ενώ εξετάζονται παράλληλα δημογραφικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά, η επιμόρφωση και η προηγούμενη εμπειρία χρήσης εργαλείων ΤΝ. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στη διερεύνηση της δυνατότητας της ΤΝ να υποστηρίζει τον σχεδιασμό δημιουργικών διδακτικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργική σκέψη των μαθητών και την παραγωγή νέων μαθησιακών ιδεών. Η μελέτη επιδιώκει να αναδείξει τους παράγοντες που συνδέονται με την αποδοχή και την πρόθεση αξιοποίησης της ΤΝ από τους εκπαιδευτικούς, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη στοχευμένων επιμορφωτικών δράσεων και στην παιδαγωγικά τεκμηριωμένη ενσωμάτωσή της στη σύγχρονη εκπαίδευση.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, εκπαιδευτικοί, στάσεις, δημιουργικότητα, αποδοχή τεχνολογίας, διδακτική πρακτική*

12:25

Ψυχολογική ευημερία, προστατευτικοί παράγοντες ψυχικής ανθεκτικότητας και ετοιμότητα εκπαιδευτικών για την Τεχνητή Νοημοσύνη: Μια διατομεακή μελέτη στην Ελλάδα

Δημοσθένης Βαμπούλας, Τέτη Γρηγορίου, Μιχάλης Λαμπίρης, Μαρινίκη Καραδήμα
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη διερευνά τη σχέση μεταξύ ψυχολογικής ευημερίας, προστατευτικών παραγόντων ψυχικής ανθεκτικότητας και ετοιμότητας εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στην εκπαίδευση. Στην ποσοτική, διατομεακή έρευνα συμμετείχαν 513 εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, οι οποίοι συμπλήρωσαν ερωτηματολόγιο βασισμένο στο μοντέλο PERMA, σε επιλεγμένες διαστάσεις προστατευτικών παραγόντων ανθεκτικότητας και σε δείκτες ετοιμότητας και ανησυχιών σχετικά με την ΤΝ. Τα δεδομένα αναλύθηκαν με περιγραφική και επαγωγική στατιστική, αναλύσεις συσχέτισης, επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση και μοντέλα διαμεσολάβησης. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν θετική συσχέτιση της ψυχολογικής ευημερίας με τους προστατευτικούς παράγοντες ανθεκτικότητας ($r = 0,418$, $p < 0,001$), των προστατευτικών παραγόντων με την ετοιμότητα για ΤΝ ($r = 0,290$, $p < 0,001$) και ασθενέστερη θετική συσχέτιση της ευημερίας με την ετοιμότητα ($r = 0,136$, $p = 0,002$).

Η ανάλυση διαμεσολάβησης έδειξε στατιστικά σημαντική θετική έμμεση σχέση μεταξύ ψυχολογικής ευημερίας και ετοιμότητας για ΤΝ μέσω των προστατευτικών παραγόντων ανθεκτικότητας (B = 0,0697, 95% διάστημα εμπιστοσύνης [0,0426, 0,1003]). Επιπλέον, η προηγούμενη επιμόρφωση και η συχνότητα χρήσης της ΤΝ συσχετίστηκαν θετικά με την ετοιμότητα, ενώ οι ανησυχίες σχετικά με την ΤΝ παρουσίασαν αρνητική συσχέτιση. Τα ευρήματα αναδεικνύουν τη σημασία της συνεξέτασης των ψυχολογικών και επαγγελματικών πόρων των εκπαιδευτικών με τους τεχνολογικούς παράγοντες κατά τη μελέτη της ετοιμότητας για την ΤΝ. Παράλληλα, ο διατομεακός σχεδιασμός και οι ψυχομετρικοί περιορισμοί της συντομευμένης μέτρησης των προστατευτικών παραγόντων επιβάλλουν προσεκτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων, χωρίς εξαγωγή αιτιωδών συμπερασμάτων.

Λέξεις-κλειδιά: *Ψυχολογική ευημερία (Psychological Well-Being), Προστατευτικοί παράγοντες ψυχικής ανθεκτικότητας (Resilience Protective Factors), Ετοιμότητα για Τεχνητή Νοημοσύνη (Artificial Intelligence Readiness)*

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026 · ΔΩΜΑΤΙΟ 1 · 12:45–13:45

Συνεδρία 3: Παραγωγική ΤΝ στη σχολική τάξη

Προεδρεύουσα: Ιωάννα Σκουφάκη (2ο Δημοτικό Σχολείο Μοσχάτου)

12:45

Παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη και καθοδήγηση εκπαιδευτικού στη διαχείριση σχολικών συγκρούσεων: Πιλοτική διερεύνηση στην Ε΄ Δημοτικού

Μαρία Δρακάτου[1], Χριστίνα Σομπότη[2]
[1]Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
[2]Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Περίληψη

Η παρούσα πιλοτική συγκριτική μελέτη διερεύνησε πιθανές μεταβολές στον τρόπο με τον οποίο μαθητές Ε΄ Δημοτικού επεξεργάζονται σχολικές συγκρούσεις, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αξιολόγησαν δύο πηγές υποστήριξης: την παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ) και την εκπαιδευτικό. Η παρέμβαση διήρκεσε τέσσερις εβδομάδες, βασίστηκε σε επιλεγμένες αρχές κοινωνικοσυναισθηματικής μάθησης και εφαρμόστηκε σε δύο ήδη διαμορφωμένα τμήματα του ίδιου σχολείου, χωρίς τυχαία κατανομή. Αρχικά, οι μαθητές επεξεργάστηκαν γραπτά υποθετικά σενάρια χωρίς υποστήριξη. Στη συνέχεια, το Ε1 είχε πρόσβαση σε παραγωγική ΤΝ με διαμεσολάβηση της εκπαιδευτικού, ενώ στο Ε2 ήταν διαθέσιμη η καθοδήγησή της χωρίς πρόσβαση στη ΤΝ. Αξιοποιήθηκαν γραπτά σενάρια, παιχνίδι ρόλων, ερωτηματολόγια μαθητών και ημιδομημένη συνέντευξη της διευθύντριας/εκπαιδευτικού. Η κύρια σύγκριση των γραπτών βασίστηκε σε 19 μαθητές με πλήρη δεδομένα (Ε1: n = 12, Ε2: n = 7). Στο Ε1 καταγράφηκαν θετικές μέσες μεταβολές σε περισσότερες διαστάσεις των στρατηγικών επίλυσης, κυρίως στη διαχείριση της μη συμφωνίας και της βοήθειας, στη δίκαιη λύση, στις εναλλακτικές λύσεις και στην οπτική του άλλου. Στο Ε2 η σαφέστερη θετική μεταβολή αφορούσε επίσης τη διαχείριση της μη συμφωνίας και της βοήθειας. Το παιχνίδι ρόλων έδειξε ότι η δοκιμή μιας λύσης δεν οδηγούσε πάντοτε σε αμοιβαία αποδεκτή συμφωνία. Τα ερωτηματολόγια έδειξαν υψηλή αξιολόγηση και των δύο μορφών υποστήριξης, ενώ η διευθύντρια τόνισε τη χρησιμότητα της ΤΝ αλλά και την ανάγκη ανθρώπινης επεξήγησης. Συνολικά, τα ευρήματα δείχνουν ότι η ΤΝ μπορεί να αξιοποιηθεί ως υποστηρικτικό εργαλείο μέσα σε πλαίσιο παιδαγωγικής διαμεσολάβησης, χωρίς να τεκμηριώνεται υπεροχή της μίας συνθήκης ή αιτιώδης επίδραση της ΤΝ.

Λέξεις-κλειδιά: *παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη, σχολικές συγκρούσεις, κοινωνικοσυναισθηματική μάθηση, παιδαγωγική διαμεσολάβηση, Δημοτικό σχολείο*

13:00

Παραγωγική ΤΝ στον σχεδιασμό διδασκαλιών Γλώσσας: Συγκριτική ανάλυση τεσσάρων αναστοχαστικών καταγραφών στη Δ΄ Δημοτικού

Ιωάννα Σκουφάκη
2ο Δημοτικό Σχολείο Μοσχάτου

Περίληψη

Η παρούσα μικρής κλίμακας διερευνητική μελέτη εξετάζει πώς αποτυπώνεται στον αναστοχασμό μίας εκπαιδευτικού η εμπειρία τεσσάρων διδασκαλιών Γλώσσας στη Δ΄ Δημοτικού: δύο σχεδιασμένων χωρίς υποστήριξη παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) και δύο με υποστήριξη ΤΝ. Το υλικό περιλάμβανε τα τέσσερα σχέδια διδασκαλίας, τα συνοδευτικά φύλλα και τις ψηφιακές δραστηριότητες, καθώς και τέσσερα δομημένα ημερολόγια αναστοχασμού. Εφαρμόστηκε συγκριτική θεματική ανάλυση σε έξι άξονες: προσανατολισμός στη μάθηση, αυτονομία,

αυτεπάρκεια, κοινωνικό κλίμα, νόημα της μάθησης και επιμονή. Οι καταγραφές των μαθημάτων με υποστήριξη ΤΝ συνδέθηκαν με αυξημένο ενδιαφέρον, ενεργότερη συμμετοχή, περισσότερες ευκαιρίες αυτορρύθμισης και θετικότερη αντιμετώπιση του λάθους. Ωστόσο, παρέμειναν διαφοροποιήσεις ως προς την ψηφιακή ετοιμότητα και την ανάγκη καθοδήγησης, ενώ η διαχείριση του χρόνου αναδείχθηκε ως σταθερή δυσκολία. Επιπλέον, σφάλμα σε δραστηριότητα Escape Room που είχε παραχθεί με τη βοήθεια ΤΝ κατέστησε μέρος του υλικού μη αξιοποιήσιμο, αναδεικνύοντας την αναγκαιότητα ανθρώπινου ελέγχου. Τα ευρήματα δεν επιτρέπουν αιτιώδη απόδοση των διαφορών αποκλειστικά στην ΤΝ, καθώς ο σχεδιασμός συνδυάστηκε με ψηφιακά εργαλεία και στοιχεία παιχνιδοποίησης. Υποδεικνύουν, όμως, ότι η παραγωγική ΤΝ μπορεί να λειτουργήσει ως συνεργάτης σχεδιασμού, όταν εντάσσεται σε σαφείς παιδαγωγικούς στόχους, συστηματική επαλήθευση, συμπεριληπτική υποστήριξη και κριτικό αναστοχασμό του εκπαιδευτικού.

Λέξεις-κλειδιά: *παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη, πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αναστοχασμός εκπαιδευτικού, κίνητρα, αυτονομία, συμπερίληψη*

13:15

Η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης ενισχύει τη δημιουργικότητα των μαθητών σε δραστηριότητες με παραπροϊόντα της αγροδιατροφής;

Χαραλαμπία Χάσουλα[1], Κυριακή Κεραμιτσόγλου[2], Ευαγγελία Κωτσοβίνου[1]

[1]Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής
[2]Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου

Περίληψη

Η μελέτη εξετάζει πώς η μάθηση με την υποστήριξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) μπορεί να ενισχύσει τη δημιουργικότητα που αντιλαμβάνονται οι μαθητές στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) και την Κυκλική Οικονομία (ΚΟ), με επίκεντρο την καινοτόμο αξιοποίηση των πυρήνων της ελιάς ως παραπροϊόντος της αγροδιατροφής. Τα ευρήματα προέκυψαν από τριγωνοποίηση δεδομένων: ερωτηματολόγια πριν και μετά την παρέμβαση που συμπλήρωσαν 83 μαθητές, 72 απαντήσεις ανοιχτού τύπου και ποιοτικές συγκρίσεις ανάμεσα στις σχεδιαστικές ιδέες που ζωγράφισαν οι μαθητές με το χέρι και σε οπτικοποιήσεις με υποστήριξη ΤΝ. Τα ευρήματα δείχνουν ισχυρότερη αντιληπτή παραγωγή ιδεών, ιδεατή ευχέρεια, ανοιχτότητα στην επαναληπτική αναθεώρηση, περιβαλλοντική μάθηση και ενημερότητα για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και την ΚΟ μετά την παρέμβαση. Οι οπτικές πορείες των μαθητών δείχνουν επίσης εκλέπτυνση υψηλής πιστότητας, διεύρυνση του χώρου σχεδιασμού και ανάγκη για προσεκτική επιλογή των αποτελεσμάτων της ΤΝ. Ωστόσο, τα ευρήματα δεν υποδηλώνουν ότι η ΤΝ αντικαθιστά την ανθρώπινη δημιουργικότητα, την κριτική κρίση, την επίλυση προβλημάτων ή την ενσυναίσθηση. Η μέτρια εμπιστοσύνη των μαθητών στην αξιολόγηση πληροφοριών που παράγει η ΤΝ υπογραμμίζει περαιτέρω την ανάγκη για ισχυρότερο κριτικό γραμματισμό στην ΤΝ, που περιλαμβάνει επαλήθευση, ανίχνευση προκαταλήψεων και ηθική αξιολόγηση. Η συγκριτικά περιορισμένη ενσωμάτωση της πολιτιστικής κληρονομιάς αναδεικνύει επίσης τη σημασία της σκόπιμα σχεδιασμένης μάθησης με υποστήριξη ΤΝ, που συνδέει την τεχνολογική καινοτομία με την τοπική πολιτιστική ταυτότητα, τις παραδόσεις και τις αξίες. Η μελέτη προτείνει ένα ανθρωποκεντρικό εννοιολογικό μοντέλο που συνδέει τη δημιουργικότητα, τη βιωσιμότητα, την κυκλικότητα, τον κριτικό γραμματισμό στην ΤΝ και την πολιτισμικά τοποθετημένη καινοτομία.

Λέξεις-κλειδιά: *Παραπροϊόντα αγροδιατροφής, Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ), Κυκλική Οικονομία (ΚΟ), Δημιουργικότητα, Πολιτιστική κληρονομιά, Εκπαιδευτική πολιτική, Μεταγνώση, Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)*

13:30

Η Αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης για την Ενίσχυση της Κατανόησης της Έννοιας της Μεταβλητής στη Στ΄ Δημοτικού

Μαρία Ασλανίδου[1], Κατερίνα Κασιμάτη[2]

[1]Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου
[2]Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Λεμεσού και Παιδαγωγικό Τμήμα ΑΣΠΑΙΤΕ

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη διερευνά τη συμβολή της ενσωμάτωσης εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στη διδασκαλία και κατανόηση της έννοιας της μεταβλητής στα Μαθηματικά της Στ΄ Δημοτικού. Ειδικότερα, αποσκοπεί στη διερεύνηση της αποτελεσματικότητας μιας καινοτόμου διδακτικής παρέμβασης, η οποία αξιοποιεί εφαρμογές ΤΝ με στόχο την ενίσχυση της εννοιολογικής κατανόησης, της εξατομίκευσης της μαθησιακής διαδικασίας και του μαθησιακού ενδιαφέροντος των μαθητών. Η έρευνα υιοθετεί τον μεθοδολογικό σχεδιασμό της Έρευνας Δράσης και βασίζεται κυρίως σε ποιοτική προσέγγιση, με συμπληρωματική αξιοποίηση ποσοτικών δεδομένων, προκειμένου να ενισχυθούν η τριγωνοποίηση των δεδομένων και η εγκυρότητα των ευρημάτων. Η διδακτική παρέμβαση υλοποιήθηκε σε δύο διαδοχικές φάσεις. Η πρώτη βασίστηκε σε συμβατικές διδακτικές πρακτικές, ενώ στη δεύτερη ενσωματώθηκαν εργαλεία ΤΝ μέσω διαδραστικών σεναρίων, ηχητικού εκπαιδευτικού περιεχομένου και εξατομικευμένων δραστηριοτήτων και ασκήσεων. Στο πλαίσιο της Έρευνας Δράσης, η ερευνήτρια είχε παράλληλα τον ρόλο της διδάσκουσας και συμμετείχε ενεργά στον σχεδιασμό, στην εφαρμογή και στον αναστοχασμό επί της διδακτικής παρέμβασης. Η διαδικασία της παρατήρησης ενισχύθηκε με τη συμμετοχή εξωτερικής παρατηρήτριας, της εκπαιδευτικού παράλληλης στήριξης της τάξης. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 23 μαθητές (N = 23). Για τη συλλογή των δεδομένων αξιοποιήθηκαν δοκιμασίες επίδοσης μετά την ολοκλήρωση κάθε φάσης, τα ημερολόγια της ερευνήτριας και της εξωτερικής παρατηρήτριας, καθώς και οι αναστοχαστικές απαντήσεις των μαθητών. Η ποσοτική ανάλυση κατέδειξε στατιστικά σημαντική βελτίωση της επίδοσης των μαθητών κατά τη δεύτερη φάση της παρέμβασης (μονόπλευρος έλεγχος t για εξαρτημένα δείγματα, p =.039). Παράλληλα, η ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων ανέδειξε θετικότερες στάσεις απέναντι στη μαθησιακή διαδικασία και αυξημένο ενδιαφέρον και εμπλοκή των μαθητών. Επιπλέον, από τις παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών προέκυψαν θετικές ενδείξεις ως προς τη δυνατότητα των εφαρμογών ΤΝ να υποστηρίζουν τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας και τη συνεργατική μαθησιακή διαδικασία. Τα ευρήματα της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής παρέμβασης υποδεικνύουν ότι η παιδαγωγικά σχεδιασμένη αξιοποίηση της ΤΝ μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά στη διδασκαλία αφηρημένων μαθηματικών εννοιών, ενισχύοντας τη μαθησιακή εμπλοκή και δημιουργώντας προϋποθέσεις για περισσότερο ενεργητικές, διαφοροποιημένες και συμπεριληπτικές μαθησιακές εμπειρίες. Ωστόσο, λόγω του περιορισμένου μεγέθους του δείγματος και του χαρακτήρα της Έρευνας Δράσης, τα αποτελέσματα ερμηνεύονται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής συνθήκης και δεν επιτρέπουν ευρείες γενικεύσεις.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, Μαθηματικά Δημοτικού, έννοια της μεταβλητής, διαφοροποιημένη διδασκαλία, Έρευνα Δράσης*

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026 · ΔΩΜΑΤΙΟ 2 · 10:00–11:15

Συνεδρία 4: Αξιολόγηση εκπαιδευτικών και σχολικής μονάδας

Προεδρεύων: Αθανάσιος Δ. Κουτρούμπας (Σχολικός Σύμβουλος)

10:00

Διερευνώντας την Επίδραση Εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης στη Διδακτική Πράξη: Μια Μεικτή Μελέτη σε Εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Αθανάσιος Δ. Κουτρούμπας[1], Βασιλική Παπαδοπούλου[2]
[1]Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ02, Επιθεωρητής Ευρωπαϊκών Σχολείων
[2]Διευθύντρια, Γυμνάσιο Καλλιμασιάς «Γεώργιος Σταγκούλης», Χίος

Περίληψη

Η παρούσα ερευνητική εργασία διερευνά τον βαθμό και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ενσωμάτωσης εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στη διδακτική πράξη. Αντλώντας πρωτογενή δεδομένα κατά το σχολικό έτος 2025-2026, η μελέτη υιοθετεί μεικτή μεθοδολογική προσέγγιση, συνδυάζοντας επιτόπιες παρατηρήσεις από τον Σύμβουλο Εκπαίδευσης στο πλαίσιο της θεσμικής αξιολόγησης, καθώς και δομημένα ερωτηματολόγια. Το δείγμα της έρευνας (N=40) αποτελείται από 25 νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ02 (Φιλολόγων) από την Περιφέρεια Αττικής, καθώς και από 15 εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης διαφόρων ειδικοτήτων, προερχόμενους από περιφερειακά σχολεία της Χίου. Τα ευρήματα αναδεικνύουν ένα σαφές ψηφιακό χάσμα: η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών ενσωμάτωσε καινοτόμα εργαλεία ΤΝ (με κυρίαρχα το Google NotebookLM και το AI for Education), επιτυγχάνοντας αύξηση της ενεργού συμμετοχής των μαθητών. Στον αντίποδα, περίπου το ένα τέταρτο των εκπαιδευτικών περιορίστηκε στην παθητική χρήση συμβατικών μέσων γραμμικής παρουσίασης (όπως το PowerPoint), αποδίδοντας την αποχή από τις εφαρμογές ΤΝ πρωτίστως στην έλλειψη σχετικής επιμόρφωσης. Μέσα από το πρίσμα των θεωρητικών μοντέλων TPACK και SAMR, η έρευνα τεκμηριώνει πώς η ΤΝ μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για τη διαφοροποιημένη διδασκαλία. Καταλήγοντας, διατυπώνονται προτάσεις εκπαιδευτικής πολιτικής για τη στοχευμένη επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και τον θεσμικό ανασχεδιασμό των διδακτικών πρακτικών.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) στην εκπαίδευση, νεοδιόριστοι εκπαιδευτικοί, διαφοροποιημένη διδασκαλία, θεσμική αξιολόγηση εκπαιδευτικών, ψηφιακό χάσμα, TPACK, SAMR*

10:15

Τεχνητή Νοημοσύνη και Αξιολόγηση Δοκίμων Εκπαιδευτικών. Ζητήματα Ηθικής και Δεοντολογίας: Από τον σχεδιασμό της διδασκαλίας του εκπαιδευτικού στην αξιολογική κρίση του Συμβούλου Εκπαίδευσης

Παναγιώτης Κωσταρίδης[1], Νικόλαος Σγούρος[2]
[1]Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής
[2]Τμήμα Ναυπηγών Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Περίληψη

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) αποτελεί ένα απίστευτα ισχυρό εργαλείο, η εφαρμογή του οποίου σε όλους τους τομείς της ζωής δημιουργεί σημαντικές δυνατότητες προόδου, αλλά ταυτόχρονα εγείρει πρωτοφανή ηθικά διλήμματα και ζητήματα δεοντολογίας. Στην εργασία μας γίνεται διερεύνηση των ηθικών ζητημάτων από την εφαρμογή της Τεχνητής Νοημοσύνης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση και ειδικότερα στην αξιολόγηση των δοκίμων εκπαιδευτικών από τον Σύμβουλο Επιστημονικής Ευθύνης (Ειδικότητας). Αναλύσαμε 137 σενάρια διδασκαλίας μαθημάτων ΠΕ04

(μέσω ZeroGPT, Gemini, ChatGPT και Claude) εκπαιδευτικών της Δυτικής Αττικής και Αργολίδας τα σχολικά έτη 2023-26, και ελέγξαμε αν το κείμενο των σεναρίων ήταν προϊόν Τεχνητής Νοημοσύνης ή αν αποτελούσε αποτέλεσμα λογοκλοπής (Plagiarism Checker). Το αποτέλεσμα δείχνει ότι οι αξιολογούμενοι εκπαιδευτικοί κατά την αξιολόγησή τους, δεν εφάρμοσαν δικά τους σενάρια αλλά χρησιμοποίησαν έτοιμα σενάρια ή τα δημιούργησαν μέσω ΤΝ. Είναι πολύ ενδιαφέρον, αν και αναμενόμενο, ότι η χρήση της ΤΝ αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου. Το γεγονός αυτό περιπλέκει τον ρόλο του Συμβούλου, εγείροντας ζητήματα ηθικής τάξεως χωρίς βέβαια να παραβλέπεται ότι κατά την αξιολόγηση στη σχολική μονάδα αποτιμάται στην ουσία η διδακτική πράξη. Στην εργασία μας αναλύουμε και επισημαίνουμε επιπλέον ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ΤΝ στην εκπαίδευση, όπως και σε άλλους τομείς της ζωής μας που σχετίζονται με αυτή. Ο στόχος μας είναι να αναδειχθούν τρόποι με τους οποίους η ΤΝ μπορεί να λειτουργήσει ως βοηθός του Συμβούλου Εκπαίδευσης (καθώς φαίνεται ότι μπορεί να δώσει αξιόπιστα αξιολογικά στοιχεία για την αξιολόγηση σεναρίων διδασκαλίας) αλλά και να επισημανθούν τα σημεία εκείνα όπου η μη ορθή χρήση της μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα επαγγελματικά και θεσμικά. Το τελικό συμπέρασμά μας ενισχύει και υποστηρίζει την άποψη ότι η ΤΝ μπορεί να αξιοποιηθεί ως βοηθός στην αξιολόγηση, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ατομική ευθύνη και τον καθοριστικό ανθρώπινο παράγοντα.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών, Ηθική, Σενάρια διδασκαλίας, Σύμβουλοι Εκπαίδευσης*

10:30

«Ένας καλός βοηθός, αλλά όχι ο αξιολογητής»: Διαπραγματεύοντας τα όρια μεταξύ ανθρώπινης και τεχνητής νοημοσύνης στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών

Μαγδαληνή-Διονυσία Μούρτου
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περίληψη

Η είσοδος της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στην εκπαίδευση δεν θέτει μόνο ερωτήματα για το τι μπορεί να αυτοματοποιηθεί, αλλά και για το πού και σε ποιο βαθμό χρειάζεται να διατηρείται η ανθρώπινη κρίση και ευθύνη. Το ζήτημα γίνεται ακόμη πιο έντονο στο ενδεχόμενο χρήσης της ΤΝ στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, όπου τα δεδομένα και τα μετρήσιμα στοιχεία συνυπάρχουν με την παιδαγωγική εμπειρία, το συγκείμενο και τις ανθρώπινες σχέσεις. Η προσέγγιση αυτή συνδέεται με τις αρχές της ανθρωποκεντρικής ΤΝ -οι οποίες μετατοπίζουν το ενδιαφέρον από την πλήρη αυτονομία των συστημάτων στη σχέση μεταξύ ανθρώπινου ελέγχου και υπολογιστικής αυτοματοποίησης- και με τη συζήτηση γύρω από την επαγγελματική αυτενέργεια του εκπαιδευτικού σε περιβάλλοντα όπου άνθρωπος και ΤΝ καλούνται να συνυπάρξουν. Συλλέγοντας δεδομένα από ημιδομημένες συνεντεύξεις με στελέχη της ελληνικής εκπαίδευσης, το άρθρο εξετάζει πώς οι ίδιοι διαπραγματεύονται τα όρια της αποδεκτής συμμετοχής της ΤΝ στην αξιολόγηση και την ανατροφοδότηση. Η θεματική ανάλυση εστιάζει κυρίως στις διακυμάνσεις και τις εντάσεις ανάμεσα στην αντικειμενικότητα και τη συγκειμενική κρίση, την αυτοματοποίηση και την ανθρώπινη εποπτεία, καθώς και την τυποποίηση και την εξατομίκευση. Τα ευρήματα δεν οδηγούν σε μια συνολική αποδοχή ή απόρριψη της ΤΝ. Αντίθετα, η θέση που της αποδίδεται αλλάζει ανάλογα με το τι καλείται να κάνει. Οι δυνατότητες της τεχνολογίας συναντούν, συμπληρώνουν ή έρχονται σε ένταση με την ανθρώπινη επαγγελματική κρίση. Διακρίνονται τρεις ζώνες συμμετοχής: μια ζώνη μεγαλύτερης αλγοριθμικής αυτονομίας, κυρίως για επεξεργασία, οργάνωση και σύγκριση δεδομένων, μια ενδιάμεση ζώνη συνεργασίας ανθρώπου–ΤΝ, όπου η τεχνολογία λειτουργεί υποστηρικτικά στην ανατροφοδότηση και την αξιολογική κρίση και μια ζώνη ανθρώπινης πρωτοκαθεδρίας, όταν απαιτούνται κατανόηση του εκπαιδευτικού πεδίου, παιδαγωγική ερμηνεία, διαπροσωπική σχέση και η τελική ευθύνη. Το κρίσιμο ερώτημα μετατοπίζεται από το αν η ΤΝ έχει θέση στην αξιολόγηση, στο πού, με ποιον ρόλο και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να συμμετέχει χωρίς να αντικαθιστά την ανθρώπινη επαγγελματική κρίση.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, αξιολόγηση εκπαιδευτικών, ανθρώπινη κρίση, ανθρωποκεντρική ΤΝ, ανθρώπινη–αλγοριθμική συνεργασία*

10:45

Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη στην Αξιολόγηση της Διδασκαλίας: Δυνατότητες, Περιορισμοί και Προοπτικές υπό το Πρίσμα της Έρευνας για την Εκπαιδευτική Αποτελεσματικότητα

Δρ. Μαρία Ανάστασου[1], Δρ. Τρύφωνας Παπαδάμου[2]

[1]Πανεπιστήμιο Λεμεσού
[2]Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας Κύπρου

Περίληψη

Η ραγδαία ανάπτυξη της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (Generative Artificial Intelligence – GenAI), και ιδιαίτερα των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων (Large Language Models – LLMs), δημιουργεί νέες δυνατότητες για την ανάλυση και αξιολόγηση της διδακτικής πρακτικής. Πρόσφατες ερευνητικές εφαρμογές διερευνούν την αξιοποίηση αυτών των τεχνολογιών για την ανάλυση του διδακτικού λόγου, την αναγνώριση χαρακτηριστικών των αλληλεπιδράσεων στην τάξη και την αυτοματοποιημένη εκτίμηση επιμέρους πτυχών της διδακτικής ποιότητας. Ωστόσο, η δυνατότητα αναγνώρισης διδακτικών συμπεριφορών δεν συνεπάγεται απαραίτητα την έγκυρη αξιολόγηση της ποιότητας ή της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας. Σκοπός της παρούσας θεωρητικής εισήγησης είναι η κριτική εξέταση των δυνατοτήτων, των περιορισμών και των προοπτικών της GenAI στην αξιολόγηση της διδασκαλίας, υπό το πρίσμα της Έρευνας για την Εκπαιδευτική Αποτελεσματικότητα (Educational Effectiveness Research – EER). Αξιοποιώντας ερευνητικές συνθέσεις και εμπειρικά ευρήματα από τη διεθνή βιβλιογραφία, εξετάζεται η σημασία των διδακτικών διαδικασιών, της ποιότητας των αλληλεπιδράσεων και της σύνδεσής τους με τη μαθησιακή πρόοδο. Παράλληλα, συζητούνται πρόσφατες εφαρμογές της GenAI στην ανάλυση δεδομένων παρατήρησης της διδασκαλίας και οι δυνατότητες αξιοποίησής τους για την παροχή ανατροφοδότησης στους εκπαιδευτικούς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διάκριση μεταξύ της αυτοματοποιημένης αναγνώρισης διδακτικών πρακτικών, της αξιολόγησης της διδακτικής ποιότητας και της τεκμηρίωσης της εκπαιδευτικής αποτελεσματικότητας. Αναδεικνύονται ζητήματα εγκυρότητας, αξιοπιστίας και ερμηνείας των αυτοματοποιημένων αξιολογήσεων, καθώς και η ανάγκη διερεύνησης της σχέσης των παραγόμενων δεικτών με τα μαθησιακά αποτελέσματα. Η εισήγηση καταλήγει σε μελλοντικές ερευνητικές κατευθύνσεις για την επιστημονικά τεκμηριωμένη αξιοποίηση της GenAI στην αξιολόγηση της διδασκαλίας, με στόχο την υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και της βελτίωσης της διδακτικής πρακτικής.

Λέξεις-κλειδιά: *Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη, Αξιολόγηση Διδασκαλίας, Εκπαιδευτική Αποτελεσματικότητα, Ποιότητα Διδασκαλίας, Μεγάλα Γλωσσικά Μοντέλα*

11:00

Η τεχνητή νοημοσύνη στη διοίκηση και τη λειτουργία της σχολικής μονάδας: απόψεις των εκπαιδευτικών και ανάγκες επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξής τους ως ενήλικων εκπαιδευομένων

Εμμανουήλ Σοφός

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Τακτικός Επόπτης Ποιότητας Δ.Π.Ε. Δωδεκανήσου

Περίληψη

Η τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ) εισέρχεται στη σχολική πράξη όχι μόνο στη διδασκαλία αλλά και στη διοίκηση και λειτουργία της σχολικής μονάδας (προγραμματισμός, επικοινωνία με γονείς, τήρηση

αρχείων, στήριξη αποφάσεων), θέτοντας ζητήματα διαφάνειας, προστασίας δεδομένων και ευθύνης (Kasneci et al., 2023). Οι έρευνες για τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών καταγράφουν ενδιαφέρον αλλά και ανάγκη επαγγελματικής ανάπτυξης (Chounta et al., 2022; Fuchs & Lenzgeiger, 2026), ενώ η UNESCO επισημαίνει την ανάγκη επιμόρφωσης (Miao & Cukurova, 2024). Η διοικητική διάσταση έχει διερευνηθεί λιγότερο με ποιοτικές μεθόδους. Η εργασία εντάσσει το θέμα στην εκπαίδευση ενηλίκων: οι εκπαιδευτικοί νοούνται ως ενήλικοι εκπαιδευόμενοι με εμπειρία, πεποιθήσεις και ανάγκες μάθησης (Knowles et al., 2020). Σκοπός είναι η διερεύνηση των απόψεών τους για την ΤΝ στη διοίκηση και λειτουργία του σχολείου και των αναγκών επιμόρφωσης και επαγγελματικής τους ανάπτυξης. Η έρευνα είναι ποιοτική: διεξάγονται ημιδομημένες συνεντεύξεις (40–60΄) με σκόπιμο δείγμα 8–12 εκπαιδευτικών δημοτικών σχολείων, με ποικιλία ως προς τα έτη υπηρεσίας, τη θέση ευθύνης και τη στάση απέναντι στην ΤΝ. Η ανάλυση γίνεται με θεματική ανάλυση (Braun & Clarke, 2006), κυρίως επαγωγική και τα θέματα για τις ανάγκες μάθησης συζητούνται υπό το πρίσμα της ανδραγωγικής. Αναμένεται να αναδειχθούν: μείωση διοικητικού φόρτου; ανησυχίες για δεδομένα, διαφάνεια, ευθύνη και αυτονομία του εκπαιδευτικού; ανάγκη καθαρού θεσμικού πλαισίου και υποδομών; ανομοιογένεια εμπειρίας; και ανάγκη πρακτικής, συνεχούς, συνεργατικής επιμόρφωσης στη σχολική μονάδα που αξιοποιεί την εμπειρία των εκπαιδευτικών. Τα αποτελέσματα διατυπώνονται ως προσδοκίες και θα επιβεβαιωθούν ή θα αναθεωρηθούν από την ανάλυση. Τα ευρήματα θα τροφοδοτήσουν τον σχεδιασμό επιμορφωτικών προγραμμάτων και προτάσεις πολιτικής για υπεύθυνη αξιοποίηση της ΤΝ.

Λέξεις-κλειδιά: *τεχνητή νοημοσύνη, διοίκηση σχολικής μονάδας, εκπαίδευση ενηλίκων, επαγγελματική ανάπτυξη, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, ημιδομημένες συνεντεύξεις*

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026 · ΔΩΜΑΤΙΟ 2 · 11:25–12:40

Συνεδρία 5: Ηθική, δεοντολογία και θεσμικό πλαίσιο

Προεδρεύων: Γιάννης Ν. Κουμέντος (Εκπαιδευτικός)

11:25

Η χρήση της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Η παιδαγωγική νομιμοποίηση ως διαδικασία επαγγελματικής κρίσης — Μια ποιοτική διερεύνηση σε ελληνικό σχολικό πλαίσιο

Αλίκη Μήκα
Διευθύντρια, 1ο Δημοτικό Σχολείο Μανιάκων Καστοριάς

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη διερευνά τον τρόπο με τον οποίο εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης νοηματοδοτούν τη χρήση της Παραγωγικής Τεχνητής Νοημοσύνης (GenAI) στην εκπαιδευτική πράξη και πώς η νοηματοδότηση αυτή συνδέεται με την παιδαγωγική οριοθέτηση της χρήσης και την επαγγελματική τους τοποθέτηση. Υιοθετείται ποιοτικός, ερμηνευτικός ερευνητικός σχεδιασμός και τα δεδομένα προέρχονται από οκτώ ημι-δομημένες συνεντεύξεις εκπαιδευτικών που εργάζονται σε σχολεία ημιαστικού χαρακτήρα στον Νομό Καστοριάς. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο της reflexive thematic analysis. Τα ευρήματα δείχνουν ότι η GenAI δεν αντιμετωπίζεται ως ουδέτερο εργαλείο, αλλά ως παιδαγωγικά απαιτητική συνθήκη που ενεργοποιεί αξιολόγηση, επιφυλάξεις και επαγγελματικό αναστοχασμό. Η χρήση της οργανώνεται γύρω από τη διάκριση μεταξύ υποστήριξης και υποκατάστασης της μάθησης, η οποία αναδεικνύεται ως κεντρικός κανονιστικός άξονας για την αξιολόγηση της παιδαγωγικής θεμιτότητας. Παράλληλα, καταγράφονται διαφοροποιημένες μορφές αναδιαπραγμάτευσης της επαγγελματικής αυθεντίας, καθώς και τρεις διακριτοί τύποι οργανωσιακής πίεσης — αβεβαιότητα θεμιτότητας, κίνδυνος έκθεσης και φόβος στασιμότητας — οι οποίοι διαμορφώνουν με διαφορετικούς τρόπους τη χρήση της τεχνολογίας. Σε θεωρητικό επίπεδο, η μελέτη προτείνει την έννοια της παιδαγωγικής νομιμοποίησης ως αναλυτικό πλαίσιο κατανόησης της ενσωμάτωσης της GenAI, μετατοπίζοντας το ενδιαφέρον από την τεχνολογική αποδοχή προς τη δυναμική και επαναληπτική αξιολόγηση των όρων παιδαγωγικής θεμιτότητας. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται ένα εννοιολογικό πλαίσιο παιδαγωγικής νομιμοποίησης, το οποίο προσεγγίζει τη χρήση της GenAI ως μη γραμμική αλληλεπίδραση νοηματοδότησης, παιδαγωγικής αξιολόγησης και οριοθέτησης πρακτικών. Με τον τρόπο αυτό, η συμβολή της μελέτης έγκειται στην ανάδειξη του σημείου όπου η τεχνολογική δυνατότητα μετασχηματίζεται σε παιδαγωγικά αιτιολογημένη πράξη εντός συγκεκριμένων εκπαιδευτικών συμφραζομένων.

Λέξεις-κλειδιά: *Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη (GenAI), Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, παιδαγωγική νομιμοποίηση, επαγγελματική κρίση, επαγγελματική ταυτότητα εκπαιδευτικών*

11:40

Προϋποθέσεις Ενσωμάτωσης της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Εκπαίδευση

Λουκία Παπαθεοδώρου
Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Περίληψη

Η ταχεία ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) έχει επηρεάσει πολλούς τομείς μεταξύ των οποίων την εκπαίδευση και ειδικότερα τη διδασκαλία και μάθηση και επεκτείνεται σταδιακά στη διοίκηση, την αξιολόγηση και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Η χρήση ΤΝ μπορεί να συμβάλλει στην αποδοτικότερη αξιοποίηση δεδομένων, παρέχοντας τη δυνατότητα συστηματικότερης επεξεργασίας και ερμηνείας σύνθετων πληροφοριών. Ως εκ τούτου, μπορεί να υποστηρίξει τη λήψη

περισσότερο τεκμηριωμένων αποφάσεων ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Παράλληλα, οι προκλήσεις που συνεπάγεται η χρήση ΤΝ, όπως η ανάγκη διαφάνειας, λογοδοσίας και προστασίας προσωπικών δεδομένων αναδεικνύουν τη σημασία της διαμόρφωσης των απαραίτητων προϋποθέσεων για την ορθή, αποτελεσματική και υπεύθυνη ενσωμάτωση της ΤΝ στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και αξιολόγησης (OECD, 2023, 2026; Pesek, 2026). Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε η παρούσα έρευνα η οποία αποσκοπεί στη διερεύνηση των απόψεων 18 εποπτών ποιότητας της εκπαίδευσης από 9 περιφέρειες της Ελλάδας σχετικά με την αξιοποίηση της ΤΝ στις διαδικασίες εκπαιδευτικής εποπτείας, αξιολόγησης και λήψης αποφάσεων καθώς και στην ανάδειξη των αναγκαίων προϋποθέσεων για την αποτελεσματικότερη και υπεύθυνη ενσωμάτωσή της στην εκπαίδευση. Η μελέτη των απόψεων των εποπτών είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς πρόκειται για στελέχη που συνδέονται άμεσα με την παρακολούθηση της ποιότητας της εκπαίδευσης και την αξιολόγηση και, συνεπώς δύνανται να συμβάλλουν στην εξαγωγή τεκμηριωμένων και επιστημονικά θεμελιωμένων συμπερασμάτων. Η έρευνα υιοθέτησε ποιοτική μεθοδολογία, με συλλογή δεδομένων μέσω ημι-δομημένων συνεντεύξεων σε δείγμα εποπτών από διάφορες περιφέρειες της χώρας. Τηρήθηκαν οι αρχές της εθελοντικής συμμετοχής και της ενημερωμένης συναίνεσης, ενώ διασφαλίστηκαν η εμπιστευτικότητα και η ανωνυμία, ενισχύοντας την εγκυρότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας (Robson, 2010). Τα αποτελέσματα ανέδειξαν ως βασικές προϋποθέσεις για τη λειτουργική και δεοντολογική ενσωμάτωση της ΤΝ στην αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων την επιμόρφωση στελεχών και εκπαιδευτικών, τη διαμόρφωση ενός σαφώς καθορισμένου θεσμικού πλαισίου, την καλλιέργεια νέας εκπαιδευτικής κουλτούρας και την ανάπτυξη κοινού οράματος. Κεντρική, ωστόσο, παραμένει η ανθρώπινη διάσταση, με την ΤΝ να λειτουργεί υποστηρικτικά και όχι υποκαθιστώντας την ανθρώπινη κρίση.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή νοημοσύνη, αξιολόγηση, λήψη αποφάσεων, προϋποθέσεις, επόπτες ποιότητας*

11:55

Μπορεί η Τεχνητή Νοημοσύνη να κρίνει και να διακρίνει; Μια δοκιμασία ηθικού περιεχομένου στην εκπαιδευτική αξιολόγηση

Γεώργιος Τσίτας
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περίληψη

Η ολοένα αυξανόμενη αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στην εκπαίδευση γενικά και στην αξιολόγηση ειδικότερα, θέτει με ιδιαίτερη ένταση το ζήτημα της ηθικής κρίσης: μπορεί ένα σύστημα ΤΝ να λαμβάνει αξιολογικές αποφάσεις όταν αυτές δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τυπικά ή μετρήσιμα δεδομένα, αλλά απαιτούν συνεκτίμηση σύνθετων και ενίοτε αντικρουόμενων παραμέτρων; Η παρούσα διερευνητική μελέτη αποτελεί συνέχεια μιας ερευνητικής διαδρομής που ξεκίνησε με τη διερεύνηση ηθικών διλημμάτων εκπαιδευτικών κατά τη λήψη αποφάσεων για την αξιολόγηση μαθητών και συνεχίστηκε με τη διαμόρφωση, μέσω εμπειρικής έρευνας, ενός Κώδικα Ηθικών Αρχών για την Εκπαιδευτική Αξιολόγηση. Στην αρχική έρευνα, εκπαιδευτικοί κλήθηκαν να αποφασίσουν για την αξιολόγηση ενός υποθετικού μαθητή, του οποίου το προφίλ εμπλουτιζόταν προοδευτικά με επιπλέον σημαντικά στοιχεία. Στη νέα έρευνα, το ίδιο σενάριο θα αποτελέσει δοκιμασία ηθικού περιεχομένου για την ΤΝ. Η διαδικασία θα πραγματοποιηθεί υπό δύο συνθήκες: αρχικά χωρίς την παροχή του Κώδικα Ηθικών Αρχών και στη συνέχεια με την παροχή του. Στη δεύτερη συνθήκη η ΤΝ θα καλείται, πέρα από τη λήψη της απόφασης, να προσδιορίζει τις αρχές που επηρεάζουν την κρίση της, να αναγνωρίζει πιθανές συγκρούσεις μεταξύ τους και να αιτιολογεί τον τρόπο με τον οποίο τις σταθμίζει και καταλήγει στην τελική της απόφαση. Οι αποφάσεις και οι αιτιολογήσεις της ΤΝ θα συγκριθούν τόσο μεταξύ των δύο συνθηκών όσο και με τα δεδομένα της αρχικής έρευνας των εκπαιδευτικών. Σκοπός δεν είναι η ανάδειξη μιας «ορθής» απάντησης, αλλά η διερεύνηση διαφορετικών τρόπων συγκρότησης της ηθικής κρίσης και, ειδικότερα, του τρόπου με τον οποίο άνθρωποι και ΤΝ, επιτελώντας πολύπλοκες λειτουργίες που παραπέμπουν σε αρετές

όπως η διάκριση, αντιλαμβάνονται το όφελος που προκύπτει από την εκάστοτε αξιολογική πράξη. Τέλος, τίθεται το ευρύτερο ερώτημα των ορίων της ΤΝ στην ηθική λήψη αποφάσεων: μπορεί η δυνατότητα παραγωγής σύνθετων ηθικών κρίσεων από την ΤΝ να οδηγήσει στην υποκατάσταση του ανθρώπου ως φορέα της τελικής απόφασης και της αντίστοιχης ηθικής ευθύνης;

Λέξεις-κλειδιά: *Ηθική, αξιολόγηση, δεοντολογία, διάκριση, κρίση*

12:10

Τεχνητή Νοημοσύνη και σχολική εκπαίδευση: Η ανάγκη διαμόρφωσης ψηφιακών αναχωμάτων στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον

Γιάννης Ν. Κουμέντος
Εκπαιδευτικός

Περίληψη

Η ταχύτατη ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) επηρεάζει καθοριστικά την εκπαίδευση, μετασχηματίζοντας τον τρόπο παραγωγής, διάχυσης και αξιοποίησης της γνώσης. Ταυτόχρονα, δημιουργεί νέες παιδαγωγικές δυνατότητες αλλά και σημαντικές προκλήσεις που σχετίζονται με την κριτική σκέψη, την προστασία προσωπικών δεδομένων, τη δεοντολογία και την εκπαιδευτική ισότητα. Η παρούσα εργασία εξετάζει την έννοια των «ψηφιακών αναχωμάτων» ως ενός συνόλου γνωστικών, παιδαγωγικών και ηθικών μηχανισμών που μπορούν να διασφαλίσουν την ορθή και δημιουργική αξιοποίηση της ΤΝ στη σχολική πραγματικότητα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον ρόλο του μαθήματος της Πληροφορικής, στην ανάπτυξη του ψηφιακού γραμματισμού και στη μετάβαση από την παθητική κατανάλωση πληροφοριών στην κριτική επεξεργασία τους. Παράλληλα, παρουσιάζεται το νέο θεσμικό πλαίσιο που εισάγεται με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 55909/Δ6/2026, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β΄ 2639/12.05.2026 και καθορίζει τους όρους χρήσης συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στον ρόλο του εκπαιδευτικού και του συντονιστή, όπως αυτός προβλέπεται από το νέο πλαίσιο, ως βασικών παραγόντων ασφαλούς, παιδαγωγικά τεκμηριωμένης και ηθικά αποδεκτής αξιοποίησης των εργαλείων ΤΝ. Υποστηρίζεται ότι η επιτυχής ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την τεχνολογική πρόοδο, αλλά πρωτίστως από την καλλιέργεια κριτικής σκέψης, δημοκρατικής παιδείας και ανθρωπιστικών αξιών στο σύγχρονο σχολείο.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, Ψηφιακά Αναχώματα, Ψηφιακός Γραμματισμός, Πληροφορική, Εκπαιδευτική Πολιτική*

12:25

Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη (ΠΤΝ) στη Διδασκαλία και Αξιολόγηση Πανεπιστημιακών Εργαστηρίων: Ευκαιρίες, Κίνδυνοι και Αρχές Σχεδιασμού για τη Συλλογή και Ερμηνεία Δεδομένων από Αισθητήρες

Θεόδωρος Σπασόπουλος, Μιχαήλ Καλογιαννάκης
Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Περίληψη

Στις Φυσικές Επιστήμες και την Τεχνολογία, τα προπτυχιακά εργαστήρια μετρήσεων με αισθητήρες και συστήματα συλλογής δεδομένων (DAQ) αποτελούν βασικό πεδίο ανάπτυξης πειραματικών δεξιοτήτων και επιστημονικού συλλογισμού. Η Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη (ΠΤΝ) μεταβάλλει σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο οι φοιτητές/τριες μπορούν να προσεγγίζουν αυτές τις δραστηριότητες. Ένα γλωσσικό μοντέλο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη σύνταξη κώδικα λήψης δεδομένων, την επεξεργασία χρονοσειρών, τον υπολογισμό αβεβαιοτήτων και ακόμη και τη σύνταξη της εργαστηριακής αναφοράς. Η εργασία εξετάζει κριτικά τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες και

τους κινδύνους που προκύπτουν από αυτή τη μετάβαση, καθώς και τις συνέπειές της για τη διδασκαλία και την αξιολόγηση. Η ΠΤΝ μπορεί να μειώσει το τεχνικό φορτίο του προγραμματισμού και της διασύνδεσης οργάνων με υπολογιστή, αφήνοντας περισσότερο χρόνο για την κατανόηση της ίδιας της μέτρησης. Ταυτόχρονα, υπάρχει ο κίνδυνος να παρακαμφθούν ακριβώς οι γνωστικές και πειραματικές διεργασίες που το εργαστήριο επιδιώκει να καλλιεργήσει: η κατανόηση της αρχής λειτουργίας του αισθητήρα, η βαθμονόμηση, η επιλογή της συχνότητας δειγματοληψίας, η διάκριση συστηματικού και τυχαίου σφάλματος και η τεκμηριωμένη ερμηνεία των δεδομένων. Η εργασία στηρίζεται στη βιβλιογραφία για τον επιστημονικό συλλογισμό με δεδομένα και στην εμπειρία από εν εξελίξει διδακτορική έρευνα με πειράματα που βασίζονται σε αισθητήρες και μικροελεγκτές. Προτείνονται τέσσερις αρχές για την παιδαγωγικά υπεύθυνη ένταξη της ΠΤΝ στα εργαστήρια μετρήσεων: (α) διάκριση των εργασιών που μπορούν να ανατεθούν στην ΠΤΝ από εκείνες που πρέπει να παραμένουν στον/ην φοιτητή/τρια, όπως η πρόβλεψη, η ερμηνεία και η κρίση της αξιοπιστίας· (β) διατύπωση πρόβλεψης πριν από τη μέτρηση και αιτιολόγηση μετά από αυτή· (γ) έλεγχος των προτάσεων της ΠΤΝ με βάση τα πραγματικά δεδομένα και τις προδιαγραφές του αισθητήρα· και (δ) αξιολόγηση της διαδικασίας του συλλογισμού και όχι μόνο του τελικού κειμένου της εργαστηριακής αναφοράς. Τέλος, συζητούνται ζητήματα ακαδημαϊκής ακεραιότητας, υπεύθυνης χρήσης της ΤΝ και ισότιμης πρόσβασης. Η εργασία απευθύνεται σε διδάσκοντες εργαστηριακών μαθημάτων της ανώτατης εκπαίδευσης και προτείνει ένα πλαίσιο αξιοποίησης της ΠΤΝ που υποστηρίζει τη μάθηση χωρίς να υποκαθιστά τον επιστημονικό συλλογισμό και τους βασικούς μαθησιακούς στόχους του εργαστηρίου.

Λέξεις-κλειδιά: *Παραγωγική ΤΝ, εργαστήριο μετρήσεων, αισθητήρες, συλλογή δεδομένων, Ανώτατη Εκπαίδευση*

ΣΑΒΒΑΤΟ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026 · ΔΩΜΑΤΙΟ 2 · 12:45–14:00

Συνεδρία 6: Αξιολόγηση μαθητών, εξατομίκευση και συμπερίληψη

Προεδρεύων: Ανδρέας Μαρίνος (Δ.Δ.Ε. Ανατολικής Αττικής)

12:45

Υποστήριξη χωρίς ανάθεση: χρήση, χρησιμότητα και αξιοπιστία της Τεχνητής Νοημοσύνης στην αξιολόγηση των μαθητών στα Μαθηματικά. Μικτή μελέτη σε Εκπαιδευτικούς

Αγγελική Στράτη[1], Εμμανουήλ Χουστουλάκης[1], Ηλίας Μπαράλης[2]
[1]*Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*
[2]*Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Περίληψη

Η αξιολόγηση των μαθητών έχει ιδιαίτερες συνέπειες, και ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 χαρακτηρίζει κατ' αρχήν ως υψηλού κινδύνου τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) που προορίζονται για την αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων. Η εργασία εξετάζει τη χρήση της ΤΝ στην αξιολόγηση των μαθητών στα Μαθηματικά και συγκρίνει, στους ίδιους εκπαιδευτικούς, την αντιληπτή χρησιμότητά της με την αντιληπτή αξιοπιστία της αυτοματοποιημένης βαθμολόγησης. Αναλύθηκαν οι απαντήσεις 141 εκπαιδευτικών που εμπλέκονται στη διδασκαλία των Μαθηματικών στην Ελλάδα σε διαδικτυακό ερωτηματολόγιο (Μάρτιος–Μάιος 2026), με συγκλίνοντα μικτό σχεδιασμό: μη παραμετρικοί έλεγχοι και διατακτική λογιστική παλινδρόμηση για τις κλειστές ερωτήσεις, ανάλυση περιεχομένου για δύο ανοικτές. Χρήση εργαλείων ΤΝ για αξιολόγηση ή βαθμολόγηση δηλώνουν 31 συμμετέχοντες (22,0%), έναντι 93 (66,0%) για προετοιμασία μαθήματος. Συμφωνούν ότι η ΤΝ υποστηρίζει αποτελεσματικά την αξιολόγηση 70 συμμετέχοντες (49,6%), ενώ αξιόπιστη θεωρούν την αυτοματοποιημένη βαθμολόγηση 23 (16,3%), ουδέτερα απαντούν 69 (48,9%) και διαφωνούν 49 (34,8%). Η διαφορά των δύο κρίσεων είναι στατιστικά σημαντική (Wilcoxon $z = 6{,}04$, $p < 0{,}001$, δισειριακό $r = 0{,}69$). Από τους 70 που συμφωνούν για τη χρησιμότητα, 16 κρίνουν αξιόπιστη την αυτοματοποιημένη βαθμολόγηση, 40 απαντούν ουδέτερα και 14 διαφωνούν. Στις διμεταβλητές συσχετίσεις, η αντιληπτή αξιοπιστία συνδέεται θετικά με τη χρησιμότητα ($\rho = 0{,}36$), όχι όμως στατιστικά σημαντικά με τη συχνότητα χρήσης, την ψηφιακή εξοικείωση, την επιμόρφωση ή τη διδακτική εμπειρία. Στις ανοικτές απαντήσεις, που αφορούσαν γενικά την ΤΝ στα Μαθηματικά, συχνότερο όφελος ήταν η εξοικονόμηση χρόνου και συχνότεροι κίνδυνοι η αποδυνάμωση της σκέψης των μαθητών, τα λάθη της ΤΝ και η αντιγραφή. Οι συμμετέχοντες κρίνουν την ΤΝ ευνοϊκότερα ως βοήθημα στην αξιολόγηση παρά ως βαθμολογητή, εικόνα συμβατή με τη διάκριση υποστήριξης και ανάθεσης· η πρόθεση ανάθεσης, ωστόσο, δεν μετρήθηκε άμεσα. Τα ευρήματα, από ευκαιριακό δείγμα και μεμονωμένες ερωτήσεις, είναι διερευνητικά και έχουν προεκτάσεις για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ανθρώπινη εποπτεία που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, εκπαιδευτική αξιολόγηση, αυτοματοποιημένη βαθμολόγηση, διδασκαλία Μαθηματικών, αντιλήψεις εκπαιδευτικών*

13:00

Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στη Διδασκαλία και την Αξιολόγηση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης: Σχεδιασμός Προσαρμοστικών Μαθησιακών Περιβαλλόντων και Ψηφιακός Γραμματισμός

Αθηνά Γελαδάρη
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Περίληψη

Η εξέλιξη και ενσωμάτωση των συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον δημιουργεί νέες προοπτικές αλλά και σύνθετες προκλήσεις για τη διδασκαλία. Η αξιοποίηση συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στη διδακτική πράξη προσφέρει νέες δυνατότητες για την εξατομίκευση της μάθησης και την ανάπτυξη προηγμένων μορφών εκπαιδευτικής αξιολόγησης. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται ψηφιακά εργαλεία ΤΝ που μπορούν να ενσωματωθούν στο πρόγραμμα σπουδών του Δημοτικού Σχολείου. Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η ΤΝ υποστηρίζει ταυτόχρονα τη διαμορφωτική αξιολόγηση με ανατροφοδότηση σε πραγματικό χρόνο και την καλλιέργεια της δημιουργικότητας μέσω προσαρμοστικών ψηφιακών περιβαλλόντων. Παράλληλα, εξετάζονται οι κρίσιμες παράμετροι της συμπερίληψης και της υποστήριξης μαθητών με διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και η αναγκαιότητα καλλιέργειας κριτικού ψηφιακού γραμματισμού στους εκπαιδευτικούς, προσφέροντας κατευθυντήριες προτάσεις για τον ασφαλή, ισότιμο και παιδαγωγικά θεμελιωμένο ψηφιακό μετασχηματισμό της διδασκαλίας. Αξιοποιώντας το ερευνητικό υπόβαθρο στις Νέες Τεχνολογίες, διερευνάται ο τρόπος με τον οποίο τα ευφυή συστήματα μπορούν να υποστηρίξουν εξατομικευμένες διαδρομές μάθησης για μαθητές δημοτικού, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές γνωστικές ανάγκες και τον ρυθμό ανάπτυξης κάθε μαθητή/τριας.

Λέξεις-κλειδιά: *Νέες Τεχνολογίες, Εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης, Διαμορφωτική Αξιολόγηση, Ψηφιακός Γραμματισμός, Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*

13:15

Πολυτροπικότητα, Τεχνητή Νοημοσύνη, Εξατομικευμένα Περιβάλλοντα Μάθησης και Αξιολόγηση για την Ενίσχυση της Συμπερίληψης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Γεώργιος Ποταμιάς
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Περίληψη

Η πολυτροπική προσέγγιση αποτελεί θεμελιώδη παράγοντα μετασχηματισμού της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, προσφέροντας νέους δρόμους για τη διδασκαλία και τη μάθηση. Όπως επισημαίνεται από τον Ποταμιά (2024), αφορά τη συνδυαστική αξιοποίηση πολλαπλών σημειωτικών τρόπων (λεκτικών, οπτικών, ακουστικών, απτικών) για την ενίσχυση της επικοινωνίας και τη βαθύτερη κατανόηση του περιεχομένου. Οι μαθητές προσλαμβάνουν τη γνώση μέσω διαφορετικών αισθητηριακών καναλιών, ενισχύοντας τη συμπερίληψη και την ισότιμη πρόσβαση (Jewitt, 2008; Kress & van Leeuwen, 2006). Παράλληλα, η αλματώδης ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) παρέχει εργαλεία για τη διαμόρφωση εξατομικευμένων μαθησιακών περιβαλλόντων, προσαρμοσμένων στις γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές διαστάσεις κάθε μαθητή (Luckin et al., 2016). Πλατφόρμες με προσαρμοστικά συστήματα διδασκαλίας παρακολουθούν συνεχώς την πρόοδο, αναπροσαρμόζοντας το υλικό και τη δυσκολία σε πραγματικό χρόνο (Holmes et al., 2019). Στο πλαίσιο αυτό, η αξιολόγηση επαναπροσδιορίζεται ριζικά: η παραδοσιακή τελική αξιολόγηση αντικαθίσταται από συνεχή, διαμορφωτική και αυθεντική αξιολόγηση. Η αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών διαμορφώνει ένα δυναμικό παιδαγωγικό πλαίσιο που προάγει τη συνεργασία, την αυτενέργεια και τη διαφοροποιημένη διδασκαλία (Laurillard, 2012). Ελληνικές μελέτες

(Παπαδοπούλου, 2020) και διεθνείς οδηγίες (UNESCO, 2021a, 2021b) επιβεβαιώνουν ότι η οργανική ενσωμάτωση πολυτροπικών μέσων και ΤΝ υποστηρίζει αποτελεσματικά την κοινωνική ένταξη και την ακαδημαϊκή πρόοδο μαθητών με διαφορετικές ανάγκες. Στην καθημερινή σχολική πρακτική, η προσέγγιση αυτή εφαρμόζεται μέσω Επαυξημένης και Εικονικής Πραγματικότητας (AR/VR), διαδραστικών βιβλίων, πολυτροπικών αφηγήσεων με παιχνιδοποίηση (gamification) και φωνητικών βοηθών. Τα συστήματα αυτά προσφέρουν στον εκπαιδευτικό αναλυτικά δεδομένα για έγκαιρη παρέμβαση, ενώ καταγράφονται θετικά αποτελέσματα στη μαθησιακή εμπλοκή, την αυτορρύθμιση και τις κοινωνικές δεξιότητες (Beetham & Sharpe, 2019; Zawacki-Richter et al., 2019). Τέλος, η επιτυχής εφαρμογή προϋποθέτει την ουσιαστική αναβάθμιση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα τεχνολογικής-παιδαγωγικής επάρκειας και ηθικής χρήσης της ΤΝ (Selwyn, 2020).

Λέξεις-κλειδιά: *πολυτροπικότητα, αξιολόγηση, τεχνητή νοημοσύνη, ειδική αγωγή, συμπερίληψη*

13:30

Από το μαθησιακό κενό στη μαθησιακή ανάκαμψη: Η Τεχνητή Νοημοσύνη ως εργαλείο έγκαιρης διάγνωσης και εξατομικευμένης υποστήριξης στο ελληνικό σχολείο

Αθηνά Σφυράκη[1], Ανδρέας Μαρίνος[2]

[1]Οικονομολόγος
[2]Διευθυντής, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής

Περίληψη

Η συσσώρευση μαθησιακών κενών αποτελεί ένα από τα πιο επίμονα προβλήματα της σχολικής εκπαίδευσης, καθώς η νέα γνώση στηρίζεται συχνά σε έννοιες και δεξιότητες που ο μαθητής δεν έχει κατακτήσει επαρκώς. Η παρούσα εργασία εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) μπορεί να αξιοποιηθεί ως συμπληρωματικό παιδαγωγικό εργαλείο για την έγκαιρη ανίχνευση μαθησιακών ελλείψεων, την εξατομικευμένη υποστήριξη και τη σταδιακή επανένταξη του μαθητή στην τρέχουσα μαθησιακή πορεία. Μέσα από δομημένη βιβλιογραφική σύνθεση πρόσφατων συστηματικών ανασκοπήσεων, μετα-αναλύσεων και εμπειρικών μελετών εξετάζονται τα ευφυή συστήματα διδασκαλίας, η προσαρμοστική μάθηση, η διαμορφωτική αξιολόγηση, το mastery learning και οι δυνατότητες της γενετικής ΤΝ. Τα ευρήματα δείχνουν ότι η ΤΝ μπορεί να υποστηρίξει ιδιαίτερα μαθητές χαμηλότερης αρχικής επίδοσης, όταν δεν περιορίζεται στην παροχή έτοιμων απαντήσεων αλλά οργανώνει σταδιακές υποδείξεις, ανατροφοδότηση, διαφοροποιημένη εξάσκηση και επανέλεγχο της κατάκτησης της γνώσης. Παράλληλα, επισημαίνονται κίνδυνοι γνωστικής εξάρτησης, άνισης πρόσβασης και υποκατάστασης της μαθητικής σκέψης όταν η χρήση της τεχνολογίας δεν συνοδεύεται από σαφείς παιδαγωγικές δικλίδες. Για την ελληνική σχολική πραγματικότητα προτείνεται ο κύκλος «Διάγνωση – Επιστροφή – Υποστήριξη – Εξάσκηση – Επανέλεγχος – Πρόοδος», ο οποίος μπορεί να ενσωματωθεί στην καθημερινή διδασκαλία χωρίς να διακόπτεται η μαθησιακή πορεία της τάξης. Η εφαρμογή του προϋποθέτει κεντρικό ρόλο του εκπαιδευτικού, συντονισμό σε επίπεδο σχολικής μονάδας και Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, κατάλληλη επιμόρφωση, ισότιμη πρόσβαση, προστασία προσωπικών δεδομένων και πιλοτική αξιολόγηση πριν από ευρύτερη εφαρμογή. Η ΤΝ, επομένως, δεν προτείνεται ως υποκατάστατο του εκπαιδευτικού, αλλά ως μέσο ενίσχυσης της δυνατότητας του σχολείου να εντοπίζει έγκαιρα τις δυσκολίες και να προσφέρει σε κάθε μαθητή τον χρόνο και την υποστήριξη που χρειάζεται.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, μαθησιακά κενά, εξατομικευμένη μάθηση*

13:45

Από την εξατομίκευση στη συμπερίληψη: Η Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ειδική Αγωγή και ένα πλαίσιο εφαρμογής για τα ελληνικά σχολεία

Ανδρέας Μαρίνος[1], Αθηνά Σφυράκη[2]

[1]Διευθυντής, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής
[2]Οικονομολόγος

Περίληψη

Η ταχεία ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ), και ιδιαίτερα των εφαρμογών δημιουργικής ΤΝ, δημιουργεί νέες δυνατότητες για την υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σε ένα πεδίο όπου η διαφοροποίηση της διδασκαλίας, η προσβασιμότητα, η εξατομίκευση και η σταθερή παιδαγωγική παρακολούθηση αποτελούν βασικές προϋποθέσεις ουσιαστικής συμπερίληψης. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να συνθέσει τη σύγχρονη επιστημονική βιβλιογραφία σχετικά με τη χρήση της ΤΝ στην ειδική και συμπεριληπτική εκπαίδευση και, στη βάση των ευρημάτων, να προτείνει ένα ρεαλιστικό πλαίσιο εφαρμογής για το ελληνικό σχολείο. Η εργασία έχει τη μορφή δομημένης αφηγηματικής βιβλιογραφικής ανασκόπησης, με στοχευμένη αναζήτηση πρόσφατων αξιολογημένων δημοσιεύσεων μέσω της πλατφόρμας Consensus και έμφαση στην περίοδο 2020-2026. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι σημαντικότερες δυνατότητες της ΤΝ αφορούν την προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού, τα προσαρμοστικά μαθησιακά περιβάλλοντα, την υποστήριξη της επικοινωνίας, τη δημιουργία πολλαπλών τρόπων πρόσβασης και έκφρασης της γνώσης, την ενίσχυση της αυτονομίας και τη διευκόλυνση του έργου του εκπαιδευτικού. Παράλληλα, η βιβλιογραφία καταγράφει ουσιαστικούς περιορισμούς: ανομοιογένεια της ερευνητικής τεκμηρίωσης, κίνδυνο υπερβολικής εξάρτησης, σφάλματα και μεροληψίες των συστημάτων, ανισότητες πρόσβασης, ανάγκη επιμόρφωσης και ιδιαίτερα αυξημένες απαιτήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων. Προτείνεται ένα τετραεπίπεδο πλαίσιο εφαρμογής για την Ελλάδα, με παρεμβάσεις στο επίπεδο του μαθητή, του εκπαιδευτικού, της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού συστήματος. Κεντρική θέση της εργασίας είναι ότι η ΤΝ δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως υποκατάστατο του εκπαιδευτικού ή της διεπιστημονικής αξιολόγησης, αλλά ως υποστηρικτικό εργαλείο που λειτουργεί μέσα σε ανθρωποκεντρικό, παιδαγωγικά τεκμηριωμένο, δεοντολογικά ασφαλές και θεσμικά καθορισμένο πλαίσιο.

Λέξεις-κλειδιά: *Τεχνητή Νοημοσύνη, ειδική αγωγή, συμπεριληπτική εκπαίδευση, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες*

Ολομέλεια (14:00–14:30)

Μετά το τέλος των παράλληλων συνεδριών, και τα δύο δωμάτια ενώνονται σε κοινή συνεδρία.

Ώρα	Εισήγηση
14:00–14:15	Συμπεράσματα – Προβληματισμοί
14:15–14:20	Ανακοινώσεις
14:20–14:30	Κλείσιμο του συνεδρίου και ευχαριστίες